

ROČNÍK LXVI

SRPEN 2011 • ČÍSLO 07

HLAS

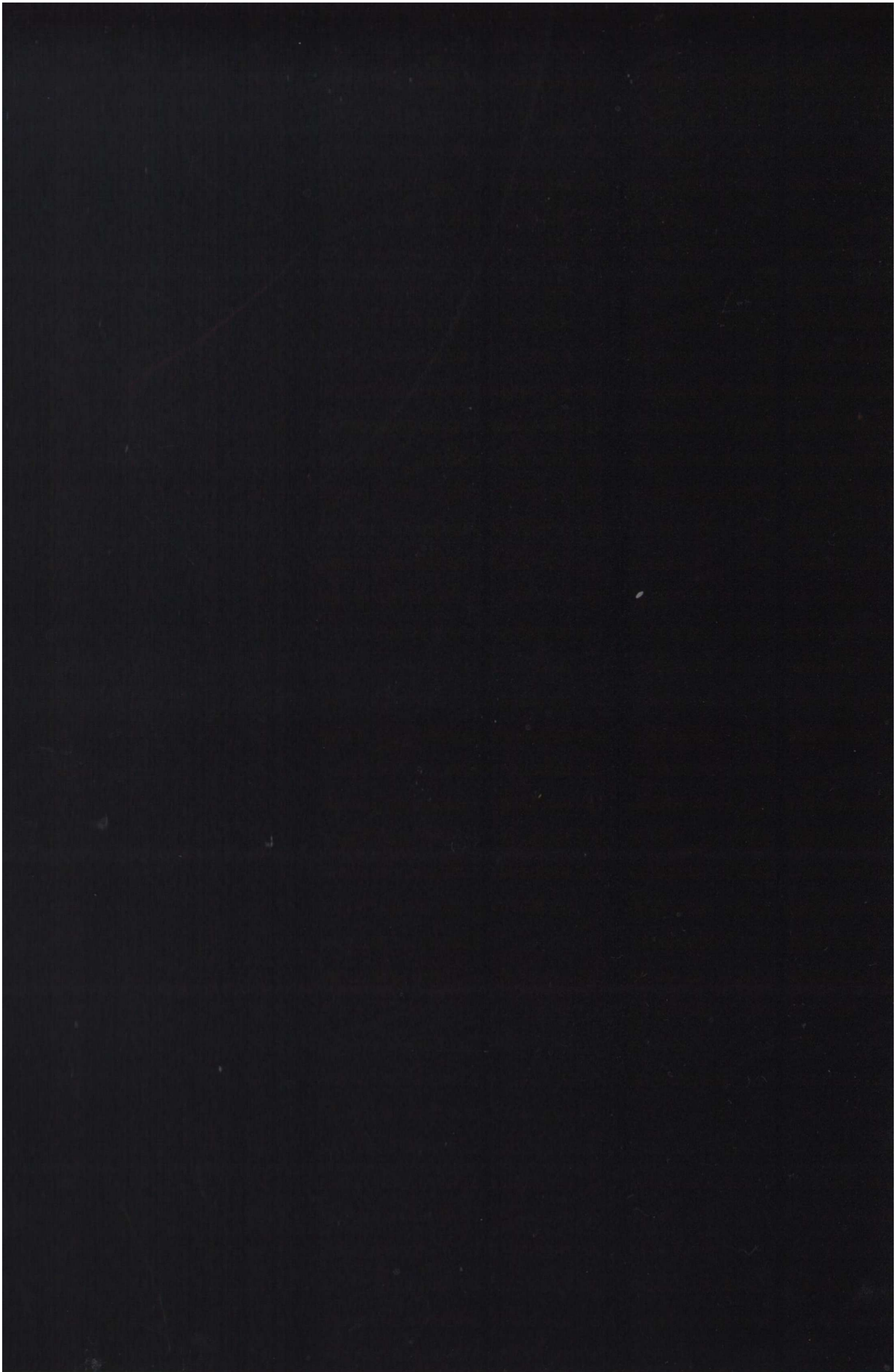

PRAVOSLAVÍ

CENA 74 Kč/1€

POJMENOVÁNÍ NEPOJMENOVATELNÉHO. HLAS SVĚDOMÍ.
SAULOVO KRALOVÁNÍ. TALENTY

IKONA SVÁTKU - SVATÝ PROROK ELIÁŠ

OBSAH

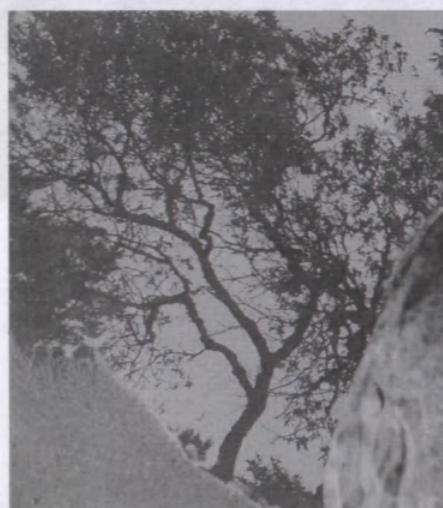
EDITORIAL	3	ZAMYŠLENÍ	17
SLOVO METROPOLITY	5	ZPRÁVY Z EPARCHIÍ	19
STARÝ ZÁKON	7	ZPRÁVY Z EKUMENY	28
DUCHOVNÍ ČTENÍ	9	POZVÁNÍ	30
ŽIVOTY SVATÝCH	11	PROGRAM METROPOLITY	31
HISTORIE	13	PRO NEJMENŠÍ ČTENÁŘE	32
ZPRÁVY ZE SVĚTA	15		

POJMENOVÁNÍ NEPOJMENOVATELNÉHO

„Tao, které lze pojmenovat, není věčné Tao.“ napsal v 6. století př. n. l. velký čínský filosof Lao T. Zajisté si intuitivně uvědomoval, podobně jako mnozí velcí myslitelé před ním i po něm, jednu základní potíž: s níž se člověk musí vypořádávat při snaze pojmenovat náboženskou skutečnost, zkušenost „blížnosti Boha“. Jakožto lidé určovaní ve svém jednání většinou trojdimenzionálním prostorem a lineárním či cyklickým časem narážíme někdy na problém pojmenování toho, co prožíváme v prostředí modlitby a při účasti na svatých tajnách, které nás trojrozměrný prostor i naše vnímání času překračují.

Slov pro pojmenování prožitku, z něhož vyvěrá duchovní život, se nám někdy nedostává. Svatý apoštol Pavel o tom napsal: „Vím o člověku v Kristu, který byl před čtrnácti lety přenesen do třetího nebe: zda to bylo v těle, či mimo tělo, nevím. Bůh to ví. A vím o tomto člověku, že byl přenesen do ráje – zda v těle, či mimo tělo, nevím, Bůh to ví – a uslyšel nevypravitelná slova, jež není člověku dovoleno vyslovit.“ (2 Kor 12, 2-4) Autentická zkušenost božství, Boží přítomnosti, zkušenost „jiného času a jiného prostoru“, o které psal sv. Pavel, však měla a má klíčový význam v procesu duchovního zrání a směřování jednotlivce, komunity i celého národa.

Avšak jakožto lidé 21. století žijící v přetechizované a zároveň nejruznějším způsobem globálně propojené společnosti býváme obvykle velmi vzdáleni od autentického bytí. Jenom zřídka a spíše pouze v krizových momentech života jsme si vědomi naší přímé závislosti na Bohu a na jeho vůli a také na jeho permanentní přítomnosti. Fatně právě proto v našem

EDITORIAL

náboženském a duchovním úsilí zůstáváme většinou až příliš zabředli do historismu a různých nacionalismů, v horším případě pak do snů o jakési lepší minulosti anebo do duchovně neplodného sentimentalismu. Jako bychom permanentně zapomínali na to, že *Jen jednoho je třeba.* (L 10, 42)

Je tomu tak patrně proto, že chceme naši běžným kategoriím se vymykající (a někdy také otráslující) náboženskou zkušenost „rozumně“ a „strukturovaně“ začlenit do nejruznejších sociálních, kulturních a historických kontextů, v nichž se pohybujeme, které známé a které si také samozřejmě umíme pojmenovat. Stává se však, že nám naše snahy uchopit „všednosti se vymykající“ zkušenost boží přítomnosti pomocí nejruznějších berlítek historie, kmene anebo rodu nakonec na straně jedné sice pomůžou prožitek zařadit a „pojmenovat“, avšak na straně druhé nám nakonec zabrání její prohlubovat v jeho univerzální, ontologické, všelidské a nadčasové dimenzi. *„Není už rozdíl mezi židem a pohanem,*

otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši. Jste-li Kristovi, jste potomstvo Abrahamovo a dědicové toho, co Bůh zaslíbil.“ (Gal 3, 28-29)

Měli bychom proto asi vědět, že prožitek náboženské skutečnosti – přítomnosti a blízkosti Boží, zkušenost „jiného prostoru a jiného času“, člověku není dána zrozením v tom anebo jiném národě anebo zrozením v nižší anebo vyšší společenské vrstvě nebo kastě.

Dokonce není dána a předurčena sociálním původem toho, komu se takového prožitku dostává. Bůh

se totiž zjevuje a dává poznat lidem „čistého srdce“ (Mt 5, 8) bez ohledu na jejich původ a momentální sociálně-ekonomickou situaci. Jeho zjevení je DAREM. Je projevem jeho nekonečné dobroty a lásky k člověku.

Jeden bratr uprostřed rozhovoru o těchto podivuhodných věcech suše a smutně poznamenal: „Jo jsou všechno sice hezké věci, ale tady lidi spíš zajímá, kde jsou levnější buřty.“

A tak máme vždy na výběr – buďto s pomocí našich otců duchovních a starců pokračovat po

tajemné, podivuhodné někdy dokonce nepojmenovatelné a z hlediska světa možná i nebezpečné cestě k Bohu – k plnosti lidství. *„Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“* (Mt 5, 48)

Naši druhou možností je pak na duchovní život rezignovat a takřka jít se „donekonečna“ přizpůsobovat soudobé módě a výzvám doby, které na sebe berou třeba podobu zlevněných buřtů v supermarketu a dalších „zaručených dobrodiní“

konzumní novopohanské civilizace.

Přejí Vám i sobě, abychom „na to jediné, čeho je zapotřebí“, pokud možno ani o prázdninách a dovolených nezapomínali a v tomto posvěceném čase, pokud to dokážeme, „nehledali toho, čeho pohané hledají.“ (Mt 6, 32) Naším vznešeným cílem budíž, abychom byli nakonec obdarováni všemi dobrodiními a dary od toho, který se pro nás a naše spasení vtělil, byl ukřižován a vstal z mrtvých, a tyto dary přídávali dál.

Roman Juriga

HLAS SVĚDOMÍ

Bůh stvořil člověka ke svému obrazu a podobnosti. Každý z nás nosí ve svém nitru o něm obraz, který se projevuje v lidském životě v různých podobách. Jednou z nich je hlas svědomí. Soudí všechny naše skutky. Nezáleží na tom, zda-li v Boha věříme, či nevěříme. Každý náš čin nebo myšlenku provází hlas svědomí a vynáší pravdivý soud nade vším, co děláme.

K vypsání rozsudku nepotřebuje hlas svědomí soudní tribunál, žalobce, obhájce a porotu. Jediným přítomným u tohoto soudu jsme my sami. Soudní síň je naše nitro, žalobci i obhájci jsou naše myšlenky. Jednou nás obhajují, jindy na nás žalují.

Hlas svědomí provází člověka po celý život. Upozorňuje jej výtkami, když překračuje Boží zákon a upadá do duchovní i tělesné nečistoty. Nemáme se, každý člověk i celý národ má Boží zákon vepsaný ve svém srdci. Svatý apoštol Pavel o tom jasně píše Římanům: „Bůh nikomu nestránil. Jestliže národy, které nemají zákon, samy od sebe činí to, co zákon žádá, pak jsou samy sobě zákonem, i když zákon nemají. Tím ukazují, že to, co zákon požaduje, mají napsáno ve svém srdci, jak dosvědčuje jejich svědomí, poněvadž jejich myšlenky je jednou obviňují, jednou hájí.“ (Řím. 2. 11, 14-15)

Od samého počátku lidské existence na zemi se člověk snažil hlas svědomí potlačit a svalit vinu na druhého. Setkáváme se s tím již v biblickém vyprávění o Adamovi a Evě. Když se Hospodin zeptal Adama, proč jedl ze zakázaného ovoce, nepřiznal vinu, ale svalil ji na Boha a ženu se slovy: „Žena, kterou jsi mi dal, aby při mně stála, ta mi dala ... a já jsem jedl.“ (Gen. 3. 12) Stejně se choval i Kain, když zabil Abela. Také prorok Jonáš v útrokách veliké ryby uslyšel hlas potlačeného svědomí a zvolal: „...co jsem slíbil, splním. U Hospodina je spása!“ (Jonáš 2. 10)

Podobně se chovají lidé v dnešní postmoderní společnosti. Na všechno špatné umně dovedou najít omluvu. Nejčastěji poukazují na skutečnost, že špatnosti dělají všichni: „Nemůžeme přece žít jinak v 21. století. Všichni by si na tebe ukázali!“ Mnohými dalšími způsoby pak dále potlačují hlas svědomí ve svém srdci. Nakonec se dostávají do stavu duchovní otuplosti. Dopouštějí se velkých zločinů, které si vůbec neuvědomují. Je jim jedno, že dělají špatnosti. Dokonce si zjevně ve svém zlem počínání libují a jsou na to pyšní.

Ve skutečnosti je to jen zdání. Hlas svědomí nelze zcela potlačit. Přes všechnu snahu o jeho likvidaci stále existuje

a vadí. Výtky svědomí provází každého člověka. Šeptají mu, že nežije správně, má svých činů litovat a napravit, co se dá. Ve viru světsky pojetého života mu naopak přicházejí na obranu myšlenky, které špatnosti obhajují a vlníka ospravedlňují. Lidské nitro se tak stává arénou, v níž zápasí zlé s dobrým. Když zlé myšlenky vítězí, srdce člověka ztrácí mír, pohodu a pocit bezpečí.

SLOVO METROPOLITY

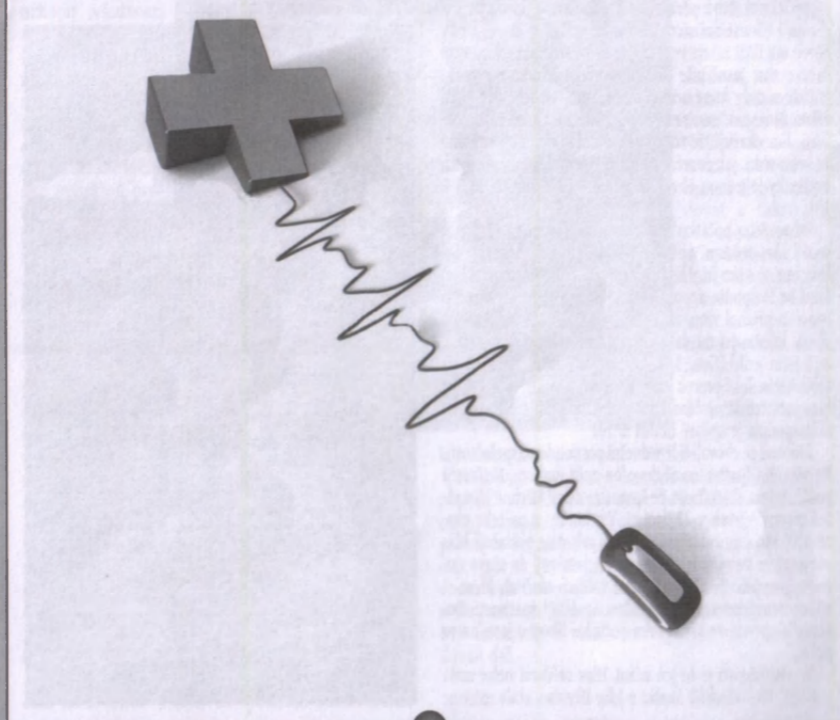
Existuje však řešení, jak vrátit lidskému srdci mír a učinit lidský život blaženým. Spočívá ve víře v Boží dobrotu a lidskosti spojenou se zájmem o poznání Božího slova. Člověk se pak sklání před velikostí a hloubkou Boží moudrosti. Ve slovech věčného života nalezá světlo, které mu svítí na cestu, byť často trnitou, ale vždy smysluplnou a pokojnou. Sv. apoštol Pavel o tom píše jasně: „sláva, čest a pokoj čeká každého, kdo působí dobro.“ (Řim. 2, 10)

Naše duchovní matka, pravoslavná církev, nám při hledání míru v lidském nitru nabízí pomocnou ruku. Učí nás, jak učinit hlas svědomí místem setkání s Bohem a jak konat v životě dobro. Předně nás vyučuje modlitbě, při níž v osobním rozhovoru s Bohem se člověku dostává odpovědi na po lidsku těžko zodpověditelné otázky řešení neresitelných

problémů a především síly k vítězství dobra nad zlem. Dále nás vede, abychom často přistupovali ke svatě tajině pokání. Tato vzácná tajina rozvažuje pouta lidské duše a rozbíjí mlhu, kterou kolem svědomí stále vytváří zlé myšlenky. Vrací nás do stavu čistoty po svatém křtu, je duchovní „nemocnicí“, v níž se léčí duchovní nemoci.

Nakonec nás církev vede ke svatě tajině eucharistie, k častému sv. přijímání. Svati otcové sv. eucharistii nazývají „mega farmakon“ (mocným lékem). Oživuje nás niterný duchovní svět i vnější tělesnou schránku. Posiluje pozitivní myšlení a dává nám poznat, že hlas svědomí je zároveň hlasem Božím, pramenem dobra, zdraví a krásy

metropolita Kryštof

83. POČÁTEK SAULOVA KRALOVÁNÍ

Pomazání Saula na krále se odehrálo beze svědků, a proto si Samuel přál, aby Saulova bodnost byla Hospodinem veřejně potvrzena. Svolal lid do Misy, kde se nacházela svatyně, aby tam losem Hospodin ukázal toho, kdo si vyvolá. Nejříve se losovalo mezi izraelskými kmeny. Los padl na kmen Benjaminův.

Pak se losovalo mezi čeleděmi tohoto rodu. Los padl na čeleď Matri, ze které byl Saul. Nakonec, mezi jednotlivými příslušníky této čeledi byl vylosován Saul, syn Kíšův. Hledali ho, ale nebyl k nalezení. Tázali se Hospodina: „Přijde sem ještě ten člověk?“ A Hospodin řekl: „He, skrývá se mezi náradím.“ Saul si uvědomil asi, jakým břemenem zodpovědnosti je stát v čele lidu jako král, a zatoužil po tom, aby se jim stal někdo jiný. Ve zmatku se skryl v nejbližší uzavřené kůlně. Běžel ho přivést. Když se postavil doprostřed lidu, všichni převyšovali, všichni mu sahali sotva k ramenům. Samuel na něho ukázal a lidu ohlásil: „Hleďte, koho vyvolil Hospodin, není mu rovného ve všem lidu!“ A všichni hned spustili pokřik: „Ať žije král!“

Samuel potom promluvil k lidu o právu královském, zapsal je do knihy a uložil při svatostánku. Ide o právo známé už od Mojžíše: Zvolili si Boží lid krále - člověka, musí tento král mít u sebe knihu Božího zákona a číst si v ní. Nesmí rozmnožovat počet svých manželek, neboť by mohly jeho srdce odvrátit od Hospodina. Nesmí chovat větší počet koní, neboť kůň je zvíře určené k útočné válce a král Izraele má být mírumilovný. Na obranu, stejně jako na běžnou dopravu a polní práce mu stačí osli.

Potom Samuel lid propustil a každý odešel domů. Také Saul odešel domů do Gibeje, ale šla s ním skupina bojovníků, jejichž srdci se dotkl Bůh. Vrátil se ke svým domácím povinnostem, jako by nebyl králem. Ač se Saul choval skromně, ještě v Mispě se našli ničemoři, kteří jim začali pohrdat. Říkali: „Jenhluten že nás zachránil?“ Ani dar mu nepřinesli. Ale Saul si jich nevsímal, jako by je neslyšel.

Kráčce nato se rozhodl amónský vládce Nácháš, že napadne Izrael. Vtrhl do země a utábořil se proti Jábeshi v Gileádu. Je to východně od Jordánu na území kmene Manasses asi na třetínu vzdálenosti od Genezaretského jezera k Metvěmu moři. Jábeshští muži se zděšili a vypravili k Náchášovi poselství s prosbou: „Uzavři s námi mírovou smlouvu a my budeme tvými otroky.“ Nácháš

amónský jim odpověděl: „Uzavřu ji s vámi tím způsobem, že každému z vás vylopuju pravé oko. Tak uvedu pohanu na celý Izrael.“ Iméno Nácháš znamená „had“ a připomíná lidu onoho dávného hada v ráji, který lsti zapříčinil pád člověka do hříchu a odpadnutí od Boha. Jábeshští

Rembrandt van Rijn, Král Saul

starší Náchášovi řekl: „Poskytni nám sedm dní. Rozesleme posly do celého izraelského území. Nebude-li nikoho, kdo by nás zachránil, vyjdeme k tobě a vydáme se ti.“

Jábeshští poslové přišli také do Gibeje k Saulovi a vyprávěli, co je potkalo. Všichni v Gibeji se dali do hlasitého pláče. Saul šel právě s dobytčím z pole. Tázal se: „Co je lidu, že pláče?“ Řekli mu, co se od jábeshských mužů dověděli. Jakmile to Saul uslyšel, zmocnil se ho, jak říká Bible, duch Boží. Vzaplanul nesmírným hněvem nad tím

STARÝ ZÁKON

bezprávím. Vzal spřežení dobytka, rozsekal je na kusy a roznesl po poselech do celého izraelského území se vzkazem: „Johle se stane s dobytčím každému, kdo nevytáhne do boje za Saulem a Samuelem.“

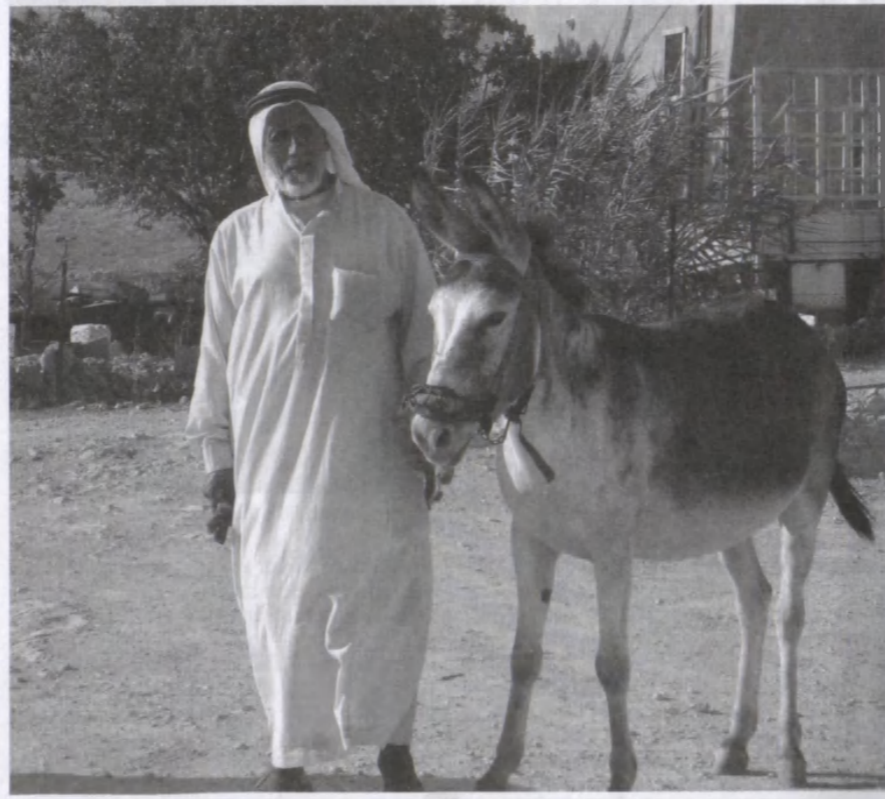
Na lid padl strach před Hospodinem, i vytáhli jako jeden muž. Saul jim dal nastoupit v Bezeku. Bible říká, že Izraelců bylo tři sta tisíc a judských mužů třicet tisíc. Těm posílám z Jábese pak řekl: „Vřídte mužům v Jábese Gileánském toto: Zítřejšího rána vám přijde vysvobození.“ Jábeseští poslové se vrátili domů a vyřídili Saulův vzkaz. Jábeseští muži se zaradovali a vzkázali Nachašovi: „Zítřejší vyjdeme k vám. Pak s námi udejte, co uznáte za dobré.“

Nazítří Saul rozestavil lid do tří oddílů a za časného jitra vtrhli doprostřed amónského ležení a pobijeli ve-

třelce až do denního žáru; ti, kteří zůstali, se rozprchli, ani dva z nich nezůstali pospolu. Tu lid řekl Samuelovi: „Kdo že to reptal: To Saul má nad námi kralovat? Vydejte ty muže, ať je usmrtíme!“ Ale Saul řekl: „Dnešního dne nebude nikdo usmrcen, neboť dnes Hospodin připravil Izraeli vysvobození.“

Samuel pak vybídl lid: „Nuže, pojďte do Gilgálu, obnovíme tam království.“ Hospodin Saula pomazal na krále, losem potvrdil svou volbu před vším lidem a zbyvalo jen, aby lid přijal a nastolil svého krále. Všechni lidé šel tedy do Gilgálu a před Hospodinem tam v Gilgálu nastolili Saula na krále. Slavili tam před Hospodinem hody oběti pokojné a Saul se tam se všemi izraelskými muži převlece radoval.

arcibiskup Simeon

PAVEL FLORENSKIJ, SŮL ZEMĚ

KAPITOLA DESÁTÁ.
kteřá má čtenáři ukázat duchovní svobodu omilostněného starce Isidora a vypráví také o tom, jak porušil půst.

Hluboká pokora otce Isidora v něm nevyučovala rozhodnou nezávislost na lidském mínění. Stejně tak jeho odříkavý život nepopíral plnost duchovní svobody. Vskutku, báťuška si uvědomoval, že „sobota je učiněna pro člověka a ne člověk pro sobotu“. Byl svobodným člověkem. Žil podle řehole: ale ze všech okolností svého života věděl, co je duchem řehole a co je jenom literou. Když bylo zapotřebí, svobodně a svrchovaně porušil literu, aby zachoval ducha. Proto bylo možné zaslechnout o něm toto mínění: „Na jeho životě nebylo nic zvláštního... nežil nijak zvlášť přísně: všechno si dovolil. Zašel i do saunv, neostýchal se i kořalku si dal.“

Někdy však řeholi přímo porušil. Tak jednou přišel otec Avraam do jistého domu k jedné rodině v den půstu. Starce vítají:

„Dáš si smaženici?“

„Raději ne,“ odmítl otec Avraam.

„Nedávno jsme ale nabídli otci Isidorovi a ten si dal.“
 Aby nevedl do rozpaků pohostinnou rodinu, báťuška Isidor den půstu porušil.

Starce nejdou říkával: „Lepší je půst nezachovat než urazit člověka odmítnutím pohostění.“

Jednou se starci opět ocitli v onom pohostinném domě. Den byl opět postní. Starcům nabídli máslo. Otec Isidor si ho natřel na chléb a jedl, zatímco druhý starce se jídla zdržel.

„Proč nejíš?“ ptá se otec Isidor.

„Vždyť je pátek.“

„Přikazují ti, abys jedl.“

„Vždyť nejsem tvým duchovním synem,“ namítá starce Avraam.

Jednou, první týden velkého postu, sám starce oznamuje biskupovi:

„Otc, dejte mi rozřešení, protože jsem porušil půst v prvním týdnu velkého postu.“

„Jakpak?“ ptá se biskup.

„Zůstalo mi trochu mléka, bylo by ho škoda vyliť, tak jsem ho vypil.“

Tak otec Isidor porušil dvakrát půst v prvním

týdnu velkého postu a stalo se to jen několik let před jeho smrtí, když už dosáhl vysokého věku. Ale kdož ví, jak chápat takové případy? Možná se připravoval na poslední akt pokory? Anebo, a to je také možné, učil pokore své přátele?

Ani kořalky se otec Isidor nezřikal: „Urazit člověka odmítnutím je mnohem horší.“ Při stolování, když mu nabídli, vypil kalíšek a někdy ještě půl: ke stáru si dal i tři, ale víc už nechtěl za nic na světě.

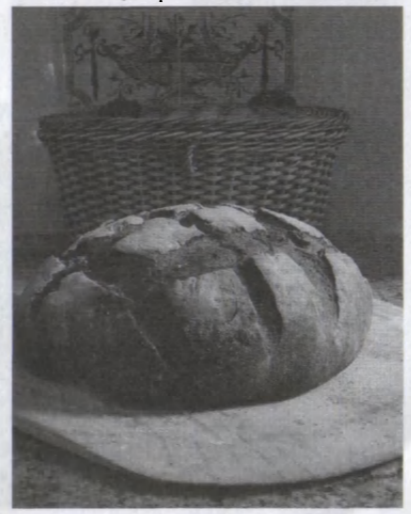
Osobní pravidla, zdá se, také neměl. Jednou se ho biskup ptá:

„Držíte se, báťuško, nějakých pravidel?“

„Nemám žádná pravidla,“ odvětil starce.

„Jakže? Vždyť jste byl v klášteře.“

„A přece nemám. Když jsem se starce na Athosu (otec Isidor jistou dobu žil na starém Athosu) ptal na pravidla, řekl mi: Jaká pravidla? Sám nemám žádná. Ale

DUCHOVNÍ ČTENÍ

jedno ti dám: Nepřetržitě opakuj: Pane, smiluj se. Složitou modlitbu zapomeš, ale tuhle ne; jsou to jen dvě slova. Takové jednoduché pravidlo." - s úsměvem končil otec Isidor - „a já ani to neumím dodržet.“

Ano, je třeba pochopit smysl těchto slov. Otec Isidor neodmítal pravidla a sám se modlil nejen „Pane, smiluj se“, ale svoji odpovědí rázem projevil velkou pokoru a velkou svobodu ducha, tomu učil i ostatní. Jednou odešel ze skitu bez povolení. Jeden ze starců o tom vyprávěl: Měli jsme jednoho zatvorníka, otce Alexandra. Otec Isidor byl otci Alexandrovi blízký - jeden druhému se zpořídali. Otec Isidor se k hříchům stavěl - inu nezvykle. Někdy potkal-li jej člověk mimo skit, zeptal se ho: „Báfuško, a povolení jste dostal? Odpověděl: „A ty mlč!“

Chtěli jsme navštívit biskupa J., ale igumen nás nepustil a řekl:

„Ještě se vám vysměje, až mu to řeknu.“

Otec Isidor potom řekl:

„Vždyť on, igumen, má svoji politiku.“ a nadále biskupa navštěvoval.

O tom, jak svobodného ducha byl otec Isidor, se můžeš čtenáři, přesvědčit též z toho, že v průběhu zpovědi, občas s epitrachilem na hrudi a jedním nárukávnikem na ruce, báfuška odskočil zkontrolovat samovar a kajícníka nechal o samotě zpytovat svědomí a rozpoznat své hříchy podle seznamu nalepeného na kartonu.

Třebaže se báfuška vznášel nad světem, mohl do

něj vstupovat bez nebezpečí. Světem nepohrdal, neprotivil se mu a nebál se ho; vždy v sobě nosil sílu, dávající mu schopnost svět přemoci a očistěný ho pustit do svého vědomí. Pokušení světa pro něj nebyla pokušením a svody světa jeho čisté srdce nepohoršovaly.

Jednou - vypráví o sobě výše uvedený otec Jefrem - jsem vstoupil do své cely a spatřil na stole román Paula de Kocka. Myslel jsem si, že jde o žert některého z mnichů. Vtom ale přišel otec Isidor a k velkému překvapení otce Jefrema se ukázalo, že knihu tam položil on.

„Víte, co je to za knihu? Odkud ji máte?“ Ptal se starce ochromený pán celý. Otec Isidor vysvětloval, že knihu mu jistě přinesl některý bratr - vtipálek.

„Ty jsi vzáhlý člověk.“ obrátil se báfuška na otce Jefrema. „a tak ti ji daruji.“

„Ale vždyť je to neslušná kniha.“

„Jo nevádi, jen čti! Co bude špatné, odhod a dobré si ulož do srdce.“ namítl starce.

Tak velice byl abba Isidor svobodný duchem. Všechno dělal zlehka, bez napětí, jakoby hravě. V každém nenuceném hnutí jeho duše bylo znát energii - větší, než získávají po námaze a po urputné snaze jiní lidé. Tak tomu bylo v přítomnosti ostatních. Ale co dělal, když zůstával tváří v tvář Bohu... Kdo ví a kdo to může vědět krom onoho jediného Partnera v rozmluvě?

Pokračování v dalším čísle

ŽIVOTY SVATÝCH

SV. NEZÍŠTNÍ LEKARI KOSMA A DAMIAN 1./13. CERVENCE

Pronásledování křesťanů v Rímské říši, které zahájil císař Dioklecian, začalo docela nenápadně pomalu a plíživě - zákazem společných shromáždění a bohoslužeb. A pak už šlo do tuhého: když se ukázalo, že křesťané odmítají svou víru „privatizovat“, stali se z nich obratem nepřátelé státu a neposlušní občané. Mezi tyto „neposlušné občany“ patřili i dva bratři - dvojitá. Inerovali se Kosma a Damian, pocházeli z Arábie a usadili se v malém městě Kyrrhos východně od Antiochie. Zde vystudovali a stali se lékaři. Právě s ohledem na své křesťanství nepokládali medicínu za výnosný podnik, nýbrž za „prodlouženou ruku Božího milosrdenství“ a léčili potřebné zdarma. Pokud se jim podařilo vyléčit člověka nebo zvíře, žádali jenom, aby byla přenesena děkovaná modlitba k Bohu. To jim také vyneslo řeckou přezdívku *Αγαπᾶσπον* - dalo by se to přeložit jako „Berplátní“. Svým z pohledu světa podivným počinám na sebe Kosma a Damian však přivoleli pozornost římských úřadů.

Roku 303 je dal římský místodržitel zatknout a mučnit se je snažil přimět k odpojití od křesťanské víry. Odmítl. Byl proto popraven. Úcta k těmto světcům se později rozšířila i na křesťanském Západě a je jim zasvěceno také několik středověkých kostelů v Čechách, na Moravě i na Slovensku. Pozdější biskup z Kyrrhu jménem Theodoros o nich v 5. století psal jako o „slavných bojovnících za křesťanskou víru a vznešených učednících Krista“. Dnes jsou Kosma a Damian ctěni jako patroni lékařů a lékárníků.

Zpracoval rj.

SV. ONDŘEJ, ARCIBISKUP KRETSKÝ 4./17. CERVENCE

Pocházel z Damasku. Od narození byl němý. V sedmi letech byl při přijetí eucharistie závažně vyléčen. Ve čtrnácti letech vstoupil do kláštera sv. Sávy u Jeruzaléma. Zde napsal mnoho kánonů a církevních písní. Pro své umění byl povolán k cařhradskému patriarchovi a působil u něj jako zapiso-

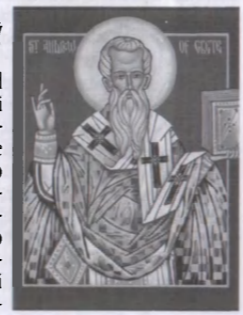

vatel. Roku 680 se zúčastnil VI. všeobecného koncilu. Brzy po koncilu byl vysvěcen na diakona a působil v cařhradském chrámu Boží Moudrosti. Stával se též o široky. Za císaře Justiniana II. byl vysvěcen na kretskeho arcibiskupa. Zemřel pravděpodobně r. 712. Sv. Ondřej je známý jako kazatel a církevní básník. Zachovalo se nám dvacet jedna jeho homilií. Nejznámějším jeho dílem je „Velký kánon“, který se dodnes užívá ve východní církvi ve čtvrtek pátého týdne velkého postu. Kánon je řetězem kajících obrazů, podobností a poučení, počínaje Adamem a konče kajícím lotrem na kříži. Kánon byl do nynější podoby upraven studity v 10. st., kdy k němu byly přidány písně sv. Marii Egypťské a sv. Ondřeje Kretskeho.

Prot. Jan Bouček

SV. MARKÉTA ANTIOCHSKÁ 13./26. CERVENCE

Svatá Markéta (Marina) Antiochijská je rané křesťanská mučednice, o níž máme jen poměrně málo a zprostředkovaných zpráv. Dle jejího životopisu z pozdější doby pocházela z Antiochie Pisidské, asi 150 km na sever od dnešní Antaije v Turecku, ve starověku významného města, kde byla židovská a brzy i křesťanská obec (viz Skutky apoštolů 13). Markétin otec byl pohanský kněz, který brzy zemřel. Markéta se stala křesťankou, ale protože byla velmi krásná, vylédl si jí místní prefekt Olymbrius, a když ho odmítla, udal ji a nechal mučit jako křesťanku. Dle jejího životopisu, když byla ve vězení, byla pokoušena demony, avšak ti se na její modlitbu rozutekli. Když pak mučení ohněm a dalším trápením odolala, dal jí Olymbrius stít. Úcta ke sv. mučednici Markétě je na Východě doložena od 7. století. Ruka sv. Markéty je uchovávána jako relikvie v monastýru Vatopedi na Athosu a některé další ostatky se nacházejí v jednom z pravoslavných monastýrů v Albanii. V roce 908 byla větší část ostatků sv. Markéty přenesena z Malé Asie do Itálie a na Západě se její uctívání šířilo především ve vřcholném středověku. U nás její uctívání propagoval císař Karel IV., který ji údajně třikrát učinil také patronkou své soukromé kaple na Karlštejně, která je však zasvěcena sv. Kateřině. Sv. Markéta byla uctívána jako patronka těhotných žen a její jméno bylo později velmi časté v západních panovníčích rodinách. V pravoslavné církvi je uctívána také jako pomocnice proti ďábelskému působení zlých duchů. Zobrazuje se často s drakem na řetězu (například na obraze Mistra treboňského oltáře). Břevnovský klášter získal ve 14. století významný ostatek svate Markéty a ta se stala také patronkou tamějšího kostela. Sv. Markétě Antiochijské je zasvěcen také

ŽIVOTY SVATÝCH

nejstarší chrám velkomoravského původu ve střední Evropě stojí od 9. stol. v západoslovenských Kopyčanech.

SV. PROROK ELIÁŠ 20. CERVENCE

Starozákonní prorok nese vyznavačské jméno, které v překladu zní „jímým“ Bohem je Hospodin. Narodil se v 9. století před Kristem, pocházel z přístěhovacích gileádských. Označen byl Tisbejský jako by šlo o místo původu, tedy Tisbe. Někteří Tisbe v Galileji nerozlišují od Tisbe v Gileádu, které se ztoťžňuje s dnešním eštib v Adžlánu. Jako přístěhovec byl Eliáš bez domovského práva, patřil k bezprávné a nejchudší části lidu. Jeho vyvolení ukazuje, že žádné postavení Bohu nepřekážá ve vyvolení a zapojení člověka do úkolu, který od něj potřebuje splnit, pro který mu dává milost a jehož splnění vede k pozdvihnutí do jeho slávy. První Eliášův zasnemaný cm je slovo ke králi Achabovi: „nebuďte rosa ani déšť, leť na mě slovo“. Základem je pravda pocházející z Boha a služba pravému Bohu. O nich se posluchači museli teprve převeďřit. Plnění Eliášova úkolu pokračovalo odchodem do skrytosti u potoka Keritu, kam mu havran přinášel ráno chleba a večer maso. S Eliášem se tak stávali znamením božské moci a jeho samého tak posilovali ve víře. Pak voda v potoce vyschla, takže splnění slova ohrožovalo i život proroka. Tehdy Eliáš zaslechl Hospodinovo slovo, aly šel do Serapy a usadil se u místní vdovy. Ať se vdově nedostávalo potravy, přesto připravila nejprve požadovaný pokrm Eliášovi. Sama pak měla dostatek až do sesláni deště. Z dalšího totu vysvítá vědomí hříšnosti vdovy v konfrontaci s Eliášovou čistotou a dále skutečnost smrti, která ohrozila jejího syna. Eliáš jí pomohl ke světle pravdy a pak ji vyprosil zážrak, kterým vrátí chlapce život.

Po jisté době byl Eliáš poslán k Achabovi, který ho nařkl, že uvádí Izrael do zblázy. Za pravého původce zblázy však Eliáš přímo označil královů díln, neboť opovřil Hospodinova přikázání a chodil za Baalem. Eliáš si též vřival sekaní s Baalovým prorokem na hoře Karmel, kde se sešel i všechen lid. Vřkl lidu kulháni na dvě strany a všechny vyřval, aby šli za tím, kdo je pravý Bůh. Spor o to zda je to Hospodin, nebo Baal, měl být rozhodnut božským přjetím oběti skrze oběti sesláni: zřímým. Baalovi proroci se činili celý den fanatickým vyřváním svého božstva kolem připravené oběti z býka. Eliáš pak opravil Hospodinův pobořený oltář podle izraelské starozákonní tradice. Dvanácti kameny připomenukl dvanáct kmenů Izraele. A připravenou obět nechal 12x polít

vodou, aby víc vynikla Boží velikost. Modlitbou k Hospodinu prosil za lid a obět i dřivi s vodou strávil olei, který spadl z nebe. Lid volal: „Jen Hospodin je Bůh!“ 450 Baalových proroků pak bylo pro neschopnost přijmout pravdu a krůli obavám z nového svědění lidu pobito. Pro hrozbou pomsty od rozněvané královy jezabel odešel Eliáš do pouště a vyčerpán si pil umrti. Eliášovu rezignaci podporovalo vědomí, že není lepší než jeho předkové. Boží anděl ho vzbudil a přiměl k jídlu. Posilen božským pokrmem pak šel symbolických 40 dní k hoře Choreb, aby se tam nakonec setkal s Hospodinem ve slabém vánku.

Z Chorebu Eliáš odešel povolát do služby Elizea. Před mimořádným způsobem odchodu Eliáše ze světa bylo Elizeovi dáno poznat sílu Hospodinova slova v prorockých učednících, kteří mu oznamovali Eliášovo nanebevzeří. Eliáš se od Elizea marně potírář pokoušel odloučit. A tak Elizeus nakonec proti Eliášovu nanebevzeří v olini, který je symbolem Ducha svatého. Pro Elizea to znamenalo vedle vřiběření i nový závazek vůči lidu. Poslední potvrzení významu sv. Eliáše vidíme na hoře Tábor při proměněni Krista, který s ním a Mojžíšem rozmlouval. (Mt 17, 3)

SVATÁ DIAKONISA OLYMPIADA + 408, SVATEK 25. CERVENCE

Narodila se v urozené caribhradské rodině, její otec Anysius byl senátorem. Byla zasnoubena s příslušníkem caribhradské aristokracie, avšak ten před svatbou náhle zemřel. Olympiáda odmítla všechny další nabídky k sňatku a rozhodla se sloužit pouze Bohu. Svoje rozsáhlé jmění odevzdala církvi a chudým. Sloužila pak v církvi jako diakonisa napřed za patriarchy Nektarie a pak za sv. Jana Zlatoústého. Když byl sv. Jan Zlatoústý poslán do vyhnanství, poradil jí, aby zůstala v Caribradě a sloužila v církvi, ať by byl patriarchou kdokoli. Avšak brzy poté, co svatý patriarcha odešel do vyhnanství, velíky požár zničil rozsáhlou část města. Neprítelé sv. Jana Zlatoústého obvinili sv. Olympiádu, z toho, že obci založila ona, a poslali ji do vyhnanství do Nikomédie, kde také v roce 408 zemřela. Před svojí smrtí dala příkaz, aby její tělo bylo uloženo do rakve a ta vhozena do moře. Rakve pak připlula až k pobřeží u města Vrochtbni a tam byla pohřbena v chrámu sv. apoštola Tomáše. Její ostatky se staly zdrojem mnoha zázraků a uzdravení. V době svého vyhnanství napsal sv. Jan Zlatoústý mnoho dopisů sv. Olympiádě. 17 z nich se zachovalo a ukazují na nevěstěni duchovní přátelství dvou významných osobností tebeřší církve. Zpracoval sj.

VZPOMÍNKY Z KONCE VÁLKY

Letos v květnu jsme si připomněli 66. výročí konce II. světové války. My jsme v té době byli mladí a očekávali s netrpělivostí mír. Doufali jsme, že se před námi otevře svět. Konec protektorátu, návrat Československé republiky. Byli jsme ochotni pracovat, aby naše republika znovu vzkvétala.

Před válkou jsem začala chodit do anglické školy a později do gymnázia. Vzhledem k tomu, že nás pravoslavných bylo ve škole málo, neměli jsme náboženství ve škole, nýbrž v soukromí, čímž se stalo, že v době, kdy bylo špatné počasí, měla jsem na vybranou buď jít na katolické, nebo na hebrejské náboženství. Když jsem přišla na katolické, vyučující se na mě dívali dosti nevrážlivě, jako na vetřelce. Přistě jsem šla na hebrejské, kde jsem byla vřele uvítána, a vyučující vyzdvihl, že Starý zákon máme stejný a navodil přátelskou atmosféru. Během protektorátu našim spolužákům židovského původu zakázali Němci školní docházku a později byli zařazeni do transportů a odvezeni.

Když jsem v roce 1945 po konci války v rámci Červeného kříže přijela pomáhat vězňům bývalého koncentračního tábora Terezín, zajímala jsem se o osud svých spolužáků a zároveň se na mne obraceli známí s žádostí o informace o svých blízkých. Bohužel jsem nikomu nemohla dát utěšující zprávu - všechny stopy vedly do Osvětimi, kde také končily.

Ale zároveň jednou jsem mohla zaznamenat až pohádkově šťastnou událost. V květnu roku 1945 byly vojsky NKVD odvezeny stovky ruských emigrantů do Sovětského svazu, i když většina z nich měla československé občanství. 25 let žili v Československu, kde si založili rodinu a pracovali. Mezi odvezenými byli i mladí, co opustili Rusko jako malé děti. Mezi zadržnými byla i Olga, dcera inženýra Gubina, se svým manželem, kteří se teprve nedávno vzali. Mladý manželský pár žil v Praze a obýval jeden pokoj v bytě, kde se nacházela klubovna ruských skautů. Když se ing. Gubin dozvěděl, že jeho dcera s manželem je zadržena příslušníky NKVD, rozhodl se udělat vše, co je v jeho silách, aby dceru zachránil. Byl to úspěšný podnikatel, měl mnoho peněz a přístup ke zdrojům alkoholu, kterým hostil sovětské důstojníky. Dozvěděl se, že jeho dcera s větší skupinou se nachází v Polsku v Ratiboři. Získal seznam 40 osob nacházejících se v ratibořském táboře NKVD. Se svým známým, českým policistou, se

vydali s tímto seznamem do Polska, přitom sám Gubin jel v policejní uniformě. V Ratiboři pak v táboře NKVD žádali, aby sovětské úřady propustili 40 osob na předloženém seznamu, na jejichž vydání má český stát zájem. Lest se zdařila, a tak skupina 40 osob, když přešla hranice Československa, byla svobodná. V této skupině bylo několik mladých lidí, kteří

opustili Rusko ve věku do 5 let a sama Olga Gubinová nikdy v Rusku nebyla, jelikož se narodila v Praze roku 1926.

My mladí jsme chtěli být tenkrát prospěšní naší osvobozené republice. O prázdninách roku 1946 jsem jela na vysokoskolskou uhelnou brigádu do Souše u Mostu. Bylo nás 300 mladých lidí, byli jsme ubytováni v baráčkách po bývalých amerických zajatcích. My vysokoškoláci jsme bydleli v baráčkách pro důstojníky, v baráčkách pro mužstvo byli soustředěni Němci na odsun. Z vyprávění vím, že Američané prostřednictvím Mezinárodního červeného kříže dostávali balíčky z domova, díky kterým mohli upláct své německé vězňe, kteří se k nim díky tomu chovali lépe. Když válka skončila a Američané osvobodili tábor, snažili se bývalým zajatcům všemožně pomáhat zapomenout na utrpení zajetí. Doma byli vítáni jako hrdinové. Jiná situace byla u sovětských válečných zajatců.

HISTORIE

Sovětský svaz se zřekl svých vojáků, kteří se dostali do zajetí. Žádné balíčky jim neposílali a chování Němců vůči nim bylo neporovnatelně horší, stejně jako podmínky zajetí. Po návratu byli jako vlastizrádcí odsouzeni do Gulagu na 5 až 25 let.

Z Němci okupovaných území jak Sovětského svazu, tak také protektorátu, byla mládež posílána na práci do Německa. Totální nasazení nebylo nijak příjemné ani bezpečné. Německo bylo bombardováno spojenci. Když se naše mládež po válce vrátila domů, byla vřele vítána jak rodinou, tak i společností. Jiná situace byla u sovětských občanů. Vzpomínám na osud jedné své

bylo třeba dělat ve velikých sálech. Medicína se přednášela v Lucerně. Vysoká škola politická a so-

Koncentrační tábor Mejdaneck

Památník Tereziin

ciální měla tři fakulty: novinářskou, diplomatickou a sociální a společné přednášky se konaly v cirkuse na Letenské pláni. Na Letenské pláni se nacházely též domy, ve kterých se soustřeďovali sovětsíi občané před transportem. Tento tábor byl ohraničen pletivovým plotem a nad vraty byl velký nápis v azbuce „Pěkně vítáme“. Nezapomenu na ty chudáky, co byli za plotem!

Kéž by se nikdy nevracela doba, která lidem přinášela tolik utrpení, nesvobody a ponižení. Kéž by lidstvo našlo cestu k Bohu, lásku a porozumění, čehož se nyní ve světě tak nedostává.

sestra Elena Nezdvěždá

známé, která byla totálně nasazena v Německu, kde se seznámila s českým chlapcem, zamilovali se do sebe, provdala se za něj a narodil se jim syn. Když chlapec nebyl ještě ani rok, sovětské úřady neuznaly manželství a matka byla odvečena do SSSR do Gulagu. Otci se podařilo uchránit chlapce před transportem a nepřetržitě se snažil o návrat své manželky, obracel se na všechny možné instituce a úřady. Po sedmiletém pobytu v Gulagu se konečně manželka a matka vrátila k rodině.

Po válce, kde jsem se setkala s lidským utrpením, jsem si na vysoké škole vybrala fakultu sociologie. Za války byly české vysoké školy Němci uzavřeny, a proto po válce bylo najednou mnoho studentů a přednášky

ZPRÁVY ZE SVĚTA

OCMC, FLORIDA

Pravoslavné křesťanské misijní centrum na Floridě (OCMC) oznámilo na začátku letošního června rozdělení svých grantů na rok 2011 v rámci svého programu Agape. Peníze misijního centra letos pomůžou v devíti programech, mezi nimiž jsou mládežnický tábor v Albánii, Centrum pro rodinu a Program sv. Dimitrije v Rumunsku, Dětský domov sv. Tomáše v Indonésii, Centrum pro pomoc mládeži v Keni, Dny mládeže v Kosovu, dovoz zdravotního materiálu do Ugandy a Tanzánie a mládežnický tábor v Guatemale.

Všechny projekty budou administrovány misionáři, misijními týmy a misijními duchovními z OCMC s požehnaním místních metropolitů, arcibiskupů a biskupů. Již více než 20 let program Agape Pravoslavného misijního centra poskytuje pomoc zejména dětem, mládeži a pravoslavným rodinám po celém světě. Sbírký jsou konány prostřednictvím zapčetých pokladnic umístěných ve více než tisícovce amerických kancelářích, restauracích, farnostech a podniků po celých USA a Kanadě. Partneri projektu Agape jsou obvykle odpovědní za jednu nebo více pokladnic v místě - regionu, kde žijí nebo pracují. Více informací lze získat na adrese: www.ocmc.org.

Zdroj: www.ocmc.org

BYLA ZVEŘEJNĚNA FINANČNÍ BILANCE Vatikánu ZA ROK 2010

Tiskové středisko ve Vatikánu vydalo závěrečné prohlášení kardinálské rady zabývající se ekonomickými záležitostmi. Dvanáct kardinálů a další představitelé vatikánských institucí projednali závěrečnou finanční bilanci za rok 2010. Vatikánský rozpočet se dělí na tři oddělené části: pro Svatý stolec, Governátorát městského státu Vatikán a Svatopetrský haléf a sbírky. Uzávěrka loňského roku byla pozitivní, a to i navzdory celosvětové ekonomicko-finanční krizi, píše se v tiskovém sdělení. Římský stolec zaznamenal příjmy ve výši 245,2 milionů eur a výdaje 235,35 milionů eur. Také končil s přebytkem 9,85 milionů eur. Počet zaměstnanců činil v loňském roce 2806 osob, což je zhruba o padesát více než předloni. Podobně pozitivní uzávěrku zaznamenal také městský stát Vatikán, jehož příjmy za loňský rok činily 255,9 milionů eur a výdaje 234,85 milionů eur, to znamená, že přebytek činil 20,5 milionů eur. Governátorát státu Vatikán, jak známo, má administrativu zcela nezávislou na papežském stolci nebo na jiných institucích. V loňském

roce zaměstnával Vatikán 1876 osob, což je o patnáct méně než předloni. Svatopetrský haléf, což je fond, z něhož se financuje pastorační a humanitární činnost Svatého stolce, měl v roce 2010 příjem 67,7 milionů dolarů, což představuje pokles oproti roku 2009. Příspěvky na podporu centrální církevní struktury, které přicházejí každoročně od místních církví z celého světa, činily 27,35 milionů dolarů, což je také méně než v roce 2009. Institut pro náboženská díla (IOR), tedy tzv. vatikánská banka, si připsala kladnou bilanci zhruba pětadesát milionů eur.

Zdroj: radiovaticana.org

BRYANSK

25. června 2011 zavítal Jeho Svatost patriarcha Kirill moskevský a celé Rusi s početnou delegací hierarchů do Bryansku na hranicích Ruska, Běloruska a Ukrajiny, aby se tam účastnil zahajovacího ceremoniálu Mezinárodního festivalu slovanské jednoty 2011. Patriarcha se spolu s řadou dalších hierarchů

ZPRÁVY ZE SVĚTA

pomodlil u kříže a monumentálního památníku přátelství. Po modlitbě a odeznění tří národních hymen a vztyčení zástav patriarchy pozdravil shromážděné představitele pravoslavné církve z jednotlivých zemí a představitele jednotlivých zemí i shromážděný lid. Tradičně jsou svazky mezi sousedními regiony

bryanským, černigovským a gomelským ve třech zemích velmi silné a první společné kulturní festivaly zde byly konány již v roce 1975. Pořádání festivalu je rotující, tj. pořádající město, region a země se každoročně střídají. Letos se pořadatelem stalo ruské město Bryansk. Zdroj: mospot.ru

POČTY KŘEŠŤANSKÝCH MUČEDNÍKŮ

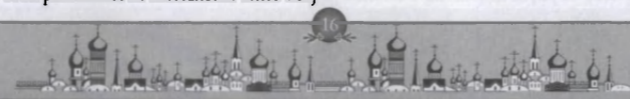
Každý rok přijde na světě o život 105 tisíc lidí jenom pro svou příslušnost ke křesťanství. Tento údaj

přednesl na konferenci pořádané maďarským předsednictvím EU na královském zámku Godolló začátkem června předseda Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OSBE) italský sociolog Massimo Introvigne. Tématem konference byl mezináboženský dialog mezi křesťany, židy a muslimy a účastníci se jí kromě politických autorit také představitele Svätého stolce, moskevského patriarchátu, Evropského židovského kongresu a Organizace islámské konference. Američtí sociologové Barret a Johnson vytvořili pro účely statistiky svou vlastní definici křesťanských

mučedníků, která neobsahuje úsudek o svatosti dotyčných, a liší se tedy od kritéria, které užívá katolická církev. Autoři zkrátka vzali v úvahu všechny „věřící v Krista, kteří přišli o život v důsledku lidské zášti,“ a docházejí k tomu, že za posledních dva tisíce let přišlo tímto způsobem násilně o život 70 milionů křesťanů, přičemž celých 45 milionů jen ve 20. století. Zdroj: www.christnet.cz

Zpracoval: rj.

ZAMYŠLENÍ

TALENTY

Ríká se dnes často, že křesťanství pozbylo svého vlivu na život společnosti kdysi výrazně křesťanské. Při hlubším rozboru našich zvyků, názorů i způsobu vyjadřování však nemůžeme nevidět, jak bluboce ovlivnilo křesťanství naši kulturu. Kolik obrátů a výroků z evangelia se stalo běžnými metaforami, příslovími, nedílnou součástí evropských jazyků. Tak např. mluví-li se o tom, že někdo má takový nebo onaký talent, většinou si nikdo ani neuvedomí, že i tento pojem je vzat z evangelia ze známého podobenství o talentech neboli hřivnách, které jsme si dnes přečetli. Zamysleme se nad ním.

Především zde Pán Ježíš v podobenství říká, že všichni lidé dostali od Boha různé talenty. Různé dary jeden pět, jeden dva, jiný jen jeden. Není nikdo, kdo by nedostal nic, a není také nikdo, kdo by dostal málo. Hřivna, talent nebyl malý obnos, představoval asi 36 kg stříbra a v penězích 9 tisíc římských denárů, přičemž jeden denár byl obvyklou denní mzdou dělníka. Pán Ježíš uvádí obnos, svěťovaný Hospodářem služebníkům, jako talenty, nikoliv jako nějaké malé peníze, zřejmě proto, aby ukázal, že i člověk, o kterém se zdá, že ve srovnání s druhými dostal od Boha málo darů, dostal ve skutečnosti velmi mnoho, celé bohatství.

Obvyčejně zapomináme, že naše zdraví a náš život jsou Boží dary.

Jeden mladík se kdysi setkal se svým bývalým učitelem a postěžoval si mu, že většina jeho bývalých spolužáků zbohatla, on však že má bídu.

„Copak jsi chudák?“ ptá se udiveně učitel. Vidím, že jsi zdrav, máš ruce schopné práce. Zehráš-li však, že jsi chudý, dovol mi jen, abych ti usekl pravou ruku a zaplatím ti za ni 20 000 korun.

„Bože uchovej!“ odpovídal mladík.

„A za jakou cenu bys tedy dovolil, abych ti vyjmul oči?“

Nebo by ses snad vzdal sluchu za jistou vyšší sumu peněz? Mladík nepřistoupil na žádný z těchto návrhů. Tu mu učitel řekl: „Vidíš, můj milý, Bůh ti dal dary dražocennější než všechny peníze na tomto světě.“

Dostal však člověk od Boha jenom zdraví? Každý z nás vládne i jinými dary od Boha: jeden má vlohy k nějaké ruční práci, jiný k studiu, jiný je dobrý hospodář, jiný má nadání umělecké, zpívá, maluje atd. Jeden je bohatý, jiný má moc a vliv, jiný vážen postavení ve společnosti.

Co má člověk dělat se všemi těmi dary? Lidé si obvyčejně myslí, že stačí nedělat zlo, aby byli hodni vejít do nebeského království, rodobenství o hřivnách nás však Kristus Pán učí, že to nestačí. Každý musí to, co dostal, rozvíjet, využít, rozmnožit pro dobro své i bližních. Jen tehdy ho Bůh pochválí a odmění. Tak jednali i první dva služebníci, o nichž se mluví v podobenství. Tak jednají mnozí lidé i dnes. Tak jednala i svatá česká kněžna Ludmila, jejíž svátek jsme slavili v těchto dnech. Bůh ji dopřál jakožto první z českých panovnic, aby poznala Kristovo učení, a ona dovedla toto poznání až k osobní svatosti a vychovala svého vnuka Václava v světcu na knížecím trůnu, jenž dovedl i jako politik a vojevůdce vždy být především křesťanem, získat si úctu silnějších a povznést svůj malý národ na kulturní úroveň, jež neměla obdoby mezi mladými národy té doby. Stejně jako její vnuk vyznala i sv. Ludmila svou víru mučednickou smrtí.

Jsou však i lidé, kteří svou hřivnu zakopou. Dostalo se jim Božího daru, byli však líní ho pěstovat a rozmnožovat. Ač jim dal Bůh volnost a možnost, aby učinili na tomto světě něco dobrého, oni zůstávají raději sluhou a otroky, neprojevují své možnosti a schopnosti, dávají přednost životu zcela živočišnému, ze dne na den, bez jakéhokoliv ideálu. Zatímco se jiní lidé namáhají, aby vytvářeli něco, co bude na prospěch i jim i jiným i potomstvu, tito hledí jen, aby přišli k hotovému, užívali

ZAMYŠLENÍ

výsledků cizí práce, nedbají o obecné dobro, tráví svůj život v lenosti. Již pohané před Kristem zaznamenali, že lenost je matkou všech nepravostí. Kdo se nesnaží, nenamáhá, nerozmnožuje obecné dobro, nemůže zůstat nakonec jen tak. Jistě jednou začne usilovat, aby bořil, co jiní vybudovali, trpí závistí, oddá se prostopásnému životu a stane se postupně zřídlem nákazy pro své okolí.

Až bude vyzván, aby dal počet ze svého života a ze

svých hřiven, nebude moci se vykákat žádným dobrem, ale zmůže se jen na to, že obviní Hospodáře, že je nespravedlivý a přísný. To není jen v podobnosti. Kolik je lidí, kteří obviňují Boha, že jsou zlostní, lhovatelé, sobečtí. Protože své nřivny zakopali, nemohou prospět ani sobě, ani bližním. Každý neúspěch, jenž je potká jako následek jejich hříchů, přisuzují tomu, že Bůh je tvrdý a nespravedlivý. Závistivě hledí na úspěch a tvrdí, že nřivou práci jiných a připadají si ošizeni. Což však nepřijali od Boha svou hřivnu? Přijali, ale zakopali ji, skryli tak, že ji nemohou zahlédnout ani jini, ani oni sami.

Nikdo si nemá stěžovat, že naň Bůh zapomněl. Každý z nás obdržel od Boha mnohé rozličné dary. V podobnosti se neříká, že Bůh dal jednomu služebníkovi pět hřiven, druhému dvě, třetímu jednu a čtvrtému žádnou. Zdá-li se někomu, že ho Bůh ničím neobdařil, je to jen proto, že své hřivny zakopal, učinil je neužitečnými. Když Pán Ježíš jednou se svými učedníky šel kolem jeruzalémského chrámu, viděl chudou vdovu, jak vhažovala do chrámové pokladnice dva haléřky. Nebylo jí dáno bohatství pozemské, měla však dar víry a zbožnosti, za to ji sám Spasitel pochválil a dal za příklad. Ona svou hřivnu nezakopala, ale užila ji, a její skutek, byť z lidského hlediska bezvýznamný, je v evangeliu dán za příklad.

Někdo se snad zeptá: jakou hřivnu dostal slepý nebo chromý žebřák? I oni mají od Boha dar. Slepý nevidí lidi okolo sebe, ale oni vidí jeho. Nemá-li on možnost posloužit bližním, svým neštěstím vyzývá jiné k službě. Ač nekáže, sám je živé kázání, neboť skrze něho káže Bůh těm, jež mají zrak. Jeho hřivna se zdá zakopána, nouze však ho nutí jít mezi lidi, aby mlčky, svým neštěstím, jim kázal. Slepí a nešťastní své hřivny zpravidla nezakopávají, ale spíše zdraví a ti, komu nic neschází.

Je však ještě něco horšího než zakopat svou hřivnu. Jsou lidé, kteří užívají svého talentu ne k dobru, ale ke zlu. Jsou nadaní umělci, kteří místo, aby sloužili pravdě a dobru, svými obrazy rozševávají neřest a bezbožnost. Nezakopali sice svou hřivnu, užívají ji však k boření místo k budování. Jsou lidé nadaní mocnou inteligencí, které však užívají hlavně k tomu, ne aby sloužili lidstvu, nýbrž aby jiné ošidili, aby nacházeli prostředky, jak více lidem škodit. Jsou lidé bohatí, avšak místo, aby jim pomáhali chudým, trati je na neřestné orgie. Všichni, kdo své hřivny dávají na službu zlu, povolávají na sebe nejtěžší odsouzení, jaké kdy Pán Ježíš vyřkl: Kdo pohorší jednoho z těchto nejmenších, jež ve mě věří, bylo by pro ně lepší dát jim na šiji mlýnský kámen a potopit je do mořské hlubiny. (Mt 18, 6)

Každý ať uvězí, co od Boha dostal, a ať netráví život v lenosti. Každý je povinen učinit pro dobro svých bližních, co může. Dobro, jež prokážeme jiným, je především dobrem prokázáním nám samým. Uživeme-li všech schopností od Boha pro dobro světa, i nám zazní blahý Spasitelův hlas: Nad málem jsi byl věren, mnohé ti svěřím. Vejdí v radost svého Hospodáře. (Mt 25, 21) Amen.

arcibiskup Simeon

KONFERENCE „90. VÝROČÍ PŘIJETÍ RUSKÉ EMIGRACE V ČESKOSLOVENSKU“ V PROSTORÁCH PARLAMENTU ČR

Dne 30. 5. 2011 se v prostorách Parlamentu ČR pod záštitou předsedkyně Poslanecké sněmovny Miroslavy Němcové a poslance Jaroslava Foldyny uskutečnila mezinárodní konference „90. výročí přijetí ruské emigrace v Československu“, jejíž výšla z iniciativy Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku.

Pozvání na tuto významnou akci přijali nejen příznivci historie zabývající se rusko-českými vztahy, ale také představitelé církevních, akademických a diplomatických kruhů. Celkový počet všech posluchačů se nakonec přiblížil symbolickému číslu 90, čímž se zaplnila kapacita prestižního místa v Parlamentu ČR – sálu Státní akta. V novodobé historii naší církve je to vůbec poprvé, kdy naše církev mohla uspořádat tak významnou akci v tak významných prostorách, bytostně svázaných s našim státem. Je to také důkazem toho, že pravoslavná církev se svými cyrilometodějskými kořeny patří k neopomenutelným pilířům české státnosti.

Pracovní část konference zahájil Jeho Blaženost metropolita Kryštof úvodním slovem, ze kterého přímo uvádíme:

„Dovolte mi, abych zahájil Mezinárodní konferenci věnovanou 90. výročí přijetí Ruské emigrace v Československu“ poděkováním paní předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Miroslavě Němcové za laskavé poskytnutí záštity a panu kancléři sněmovny Inu Petru Kynštetovi za uvolnění prestižního sálu Státní akta k jejímu konání na žádost poslance pana Jaroslava Foldyny. Poděkování patří též všem, kteří se podíleli na její přípravě: paní Ireně Rudlové, panu Mgr. Ondřeji Chrástovi a dalším. V neposlední řadě bych rád poděkoval všem přednášejícím z Rakouska, Slovenska a České republiky i Vám všem účastníkům konference, předně jeho Přesostnosti wádykovi Tichonovi, biskupu komárňanskému, a bratru doc. ThDr. Davidu Tomzarovi, Th.D., biskupu Církve československé husitské.“

Ve svém úvodním slově metropolita Kryštof pokračoval:

Téma konference je velmi široké. Dotýká se nadsčo-

vého rozhodnutí mláděho státu nejenom přijmout, ale zároveň poskytnout potřebnou hmotnou pomoc emigrantům z Ruského impéria, které politické okolnosti donutily opustit vlast bez přípravy, bez potřebných finančních prostředků, u mnohých bez možnosti dostudovat, získat středoškolské či vysokoškolské vzdělání. Můžeme hovořit o politické atmosféře utvářející společenské vědomí na počátku existence Československa. Můžeme hledat příčiny a cíle vedoucí k rozhodnutí realizovat tzv. Ruskou akci, určenou profesorům, studentům a sociálně slabším kruhům. V každém případě se vždy dopracujeme k diametrálně odlišnému pohledu na Rusko, než máme dnes. Leží nám totiž stále v podvědomí letité spojení Sovětského svazu s Ruskem. Není jednoduché pochopit, vztít se, udušit si jasnou představu o Rusku počátku 20. století. Sovětský svaz se svojí ideou diktatury proletariátu a násilnou ateizací společnosti byl tradičním hodnotám Ruska cizí, často nepochopitelný. Sovětskou filosofií přijímali jeho obyvatelé jen jako nutné zlo. Vnější asociace sovětského režimu s carským Ruskem umně zakrývaly rozdílné chápání státní moci. Svatosť hluboce věřícího a tradičním hodnotám svého národa oddaného ruského člověka se ztrácela v Gulagu a dalších likvidačních táborech. Proto porobená Ruská pravoslavná církev dala křesťanskému světu navíc mučedníků během 70leté existence SSSR od doby pro-následování církve za římských císařů Nerona či Diokleciána a dalších. Není divu, že jedinou možností, jak si zachránit život a lidskou důstojnost, byla pro mnohé emigrace.

Největší vlna běženců z nově utvářeného Sovětského svazu hledala útočiště v zemích střední a západní Evropy. Stovky jich speciálně přicházely do demokratického Československa. Vedla je blízkost jazykové i duchovní kultury s našimi národy. Napříč všemi politickými směry

ZPRÁVY Z EPARCHIÍ

se proto československý stát rozhodl uskutečnit tzv. Ruskou akci jako projev solidarity s emigranty, kteří pro svůj původ a názory nemohli žít v zemi svých předků, protože přestalo být svobodnou jak politicky tak i nábožensky a duchovně.

90. výročí rozhodnutí poskytnout azyl ruské emigraci v Československu si s úctou připomíná také Pravoslavná církev v českých zemích a na Slovensku, protože se jednalo o povýšce pravoslavné břežence, kteří duchovně podpořili ustavení naší místní autokefální pravoslavné církve a jejich potomci jsou dodnes jejími váženými členy. Těší nás také, že se konference k tomuto výročí koná právě ve stěnách Poslanecké sněmovny České republiky a že její téma zajímá všechny hlavní politické směry stejně tak, jako tomu bylo na počátku obnovení existence naší státnosti.

Dále pak přišel na řadu první příspěvek s názvem „Pravoslavná v meziválečném Československu: budování státu a formování církve“, který přednesl o. diakon Mgr. Hanuš Nykl, Ph.D. z Filozofické fakulty UK, a který se zabýval kořeny pravoslavní u nás, jeho identitou a interakcí s ruským prostředím. Následně se nově zvolený děkan Pravoslavné bohoslovecké fakulty v Prešově prof. ThDr. Ján Šafin věnoval ve svém referátu „Vznik euroasijského hnutí“ tomuto politicko-filozofickému fenoménu v jeho počátcích. Praha jako ruský Oxford neboli ruské Athény s jejími vědeckými elitami z ruského emigrantského prostředí se staly předmětem příspěvku Mgr. Ijubov Běloševské ze Slovanského ústavu AV ČR „Ruští vědo-emigranti v meziválečném Československu“. Závěrečnou částí konference patřil metropolitovi Kryštofovi, jenž ve svém referátu „Duchovní představitelé ruské emigrace“ podal celkový obraz ruských církevních činitelů v meziválečném Československu, z nichž se soustředil zejména na osobnost o. Sergeje Koroljova.

Vystoupení vokálně-instrumentálního Filokallia z katedrálního chrámu sv. Cyrila a Metoděje celou konferenci příjemně oživilo a přeneslo do druhé části programu, kterou svým příspěvkem „Fenomén ruské emigrace z pohledu rodinné historie“ zahájil prof. Alexandr Lapin z Vídně. Ten jakožto potomek ruských emigrantů předložil na základě pokladů rodinné kroniky velmi zajímavou anabázi jeho rodu zasazenou do historických reálií. Referát „Osudy kozácké emigrace v Československu“ JUDr. Mikhaila Dzyuby z Vyšslanecké kozácké stanice sv. Trojice v Praze připomněl existenci této hrdinné society na našem území. Redi-

teika I. Slovanského gymnázia v Praze doc. Tatjana Prigler se ve svém příspěvku „Problematika školství a vzdělávání emigrantské mládeže“ zabývala historií a integrací emigrantských studentů v českém prostředí. Druhou část svého řečnického talentem uzavřela Anastazie Kopyřová ze Slovanské knihovny, která ve svém proslavu „Dědictví ruské akce“ akcentovala ta místa a ty okamžiky, které v předchozích příspěvcích nezazněly, a zamyslela se nad důsledky a přínosem této velké pomoci v našich podmínkách. Následně byl otevřen prostor pro diskusi, jež se překlenula do debat a rozhovorů při skleně dobrého vína a malém občerstvení, které pro účastníky konference naše církve připravila.

Hlavním přínosem celé konference bylo bezesporu připomenutí si demokratičnosti a otevřenosti prvorepublikového Československa, vyzvednutí důležitosti role pravoslavné církve v životě ruské emigrace a význam dědictví této pomoci v naší zemi.

Tatiana Fejsaková

LETOŠNÍ SVATOJÁNSKÁ POUŤ

Pouť ke svatému Ivanu Česku se letos uskutečnila za hojně účasti duchovních i věřícího lidu. Poutníci tradičně putovali do obce Svätý Jan pod Skalou pěšky nebo na kole či jinými dopravními prostředky. Pěší průvod z železniční stanice Srbsko vedl otec Mgr. Patrik P. Ludvík z Lanškrouna. Božská liturgie se tentokrát konala u Svatojánského pramene, kde duchovní správce pouti otec Mgr. Ing. Roman Hajdamačenko se svými spolupracovníky připravil důstojně liturgické záležitosti. Před začátkem archierejské sv. liturgie požehnal vladyka metropolita Kryštof bratra Olega Gri-dinu na žalmistu pro chrám sv. Vavřince (Lavrentije) v Kladně. Dále vladyka při sv. liturgii udělil svatou tajinu křtu malé Jelizavětě (Elišce), dceri otce Romana a mátušky Marie. Po ukončení bohoslužeb se konal průvod ke sv. kříži umístěnému na pozemku bratra Jana Miloslava Pletánka na počest poustevníka Ivana, který za svého života stávil podobné kříže. Nakonec otec Roman pozval všechny přítomné na postní pohostění. Otci Romanovi a mátušce Marii k narození a křtu jejich dcerušky která dostala jméno po novomučednické kněžně Jelizavětě, mnohá léta!

HISTORICKÝ KONCERT DUCHOVNÍ HUDBY V KADANI

Na konci června 2011 se poprvé v dějinách Pravoslavné církevní obce v Kadani konal v chrámu Naro-

ZPRÁVY Z EPARCIIÍ

zeni přesvaté Bohorodice koncert duchovní hudby. Spolu s církevní obcí jej pořádalo město Kadaň. Pěvecký sbor Anonym na něm zazpíval duchovní písně východní i západní církve věnované liturgickému roku. Koncert se konal pod záštitou metropolitů Kryštofa, který na něm vystoupil s úvodním i závěrečným slovem. Zvláště v něm zdůraznil krásu a mimořádnost liturgických zpěvů v rámci bližícího se cyrilometodějského jubilea. Neboť v době příchodu svatých věrozvěstů nebyli křesťané rozděleni do jednotlivých církví. Tehdy byla jen jedna všeobecná apoštolská církev. V závěru metropolita poděkoval organizátorům koncertu, zvláště pak uměleckému vedoucímu a sbormistrovi Michalovi Novenkovi. *Ústředí*

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE ŘECKÉHO JAZYKA A KULTURY

Pravoslavná bohoslovecká fakulta hostila ve dnech 28.–30. června 2011 Mezinárodní konferenci řeckého jazyka a kultury. Jejich slavnostního zahájení se zúčastnil osobně také metropolita Kryštof, který přednesl úvodní přednášku věnovanou dějinám řeckých studií Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku. Konference se konala pod záštitou velvyslanců Řecké a Kyprské republiky na Slovensku. *Ústředí*

PROMOCE A KONEC AKADEMICKÉHO ROKU NA PRAVOSLAVNÉ BOHOSLOVECKÉ FAKULTE

Jako každoročně ukončení akademického roku na Pravoslavné bohoslovecké fakultě Prešovské univerzity bylo i letos spojeno s promocemi nových magistrů a bakalářů teologie. Letos se tento slavnostní den započal archijerejskou svatou liturgií v pravoslavném kněžském semináři svatého Jána Teologa v pondělí 27. června. Spolu s profesorským sborem, rektorem semináře a spirituálem ji sloužil metropolita Kryštof, který po dikčování kázal na téma „Věčnost Bohu za jeno veliké dary“. Samotné promoce se konaly za účasti rektora univerzity pana prof. RNDr. René Matloviče, děkana fakulty prof. ThDr. Jána Zozulaka, Ph.D., a zástupců univerzitních fakult. *Ústředí*

VYZNAMENÁNÍ V PODOBŔANECH

Duchovní správce prot. Vladislav Čejka spolu s věřícími pozval vладыku metropolitu Kryštofa v neděli dne 19. června 2011 do Podobŕanech, kde jej uvítali srdeč-

nými slovy spolu s chlebem, soli a květinami. Archijerejská svatá liturgie se konala za účasti místních věřících a hostů. Spolu s vладыkou Kryštolem a duchovním správcem sloužil také okružní protopresbyter ze Zátce mjr. prot. Mgr. Vladimír Jachňuk a další duchovní. Zpíval pěvecký sbor z Chomutova za řízení

bratra Ino, Františka Fedora. Při bohoslužbách vyznamenal vладыka metropolita místního duchovního správce právem nošení zlatého kříže s ozdobami. Po ukončení sv. liturgie dále vyznamenal vладыka Kryštof přítomného starostu Podobŕanech bratra Mgr. Radka Reindla zlatou medailí Řádu svatých Cyrila a Metoděje

za dlouholetou plodnou spolupráci města s naší církevní obcí. Otec Vladimír Jachňuk poté podrobně popsal, v čem tato spolupráce a pomoc ze strany města spočívala, a připomněl, že pan starosta Radek Reindl pochází z rodiny našeho vzácného již zesnulého duchovního otce prot. Josefa Posnera. Díky panu starostovi bylo před lety otevřeno v Podobŕanech jedinečné

ZPRÁVY Z EPARCHIÍ

muzeum Čechů z Volyně, kteří po svém návratu do vlasti založili místní pravoslavnou církevní obec. Vladyka metropolitní spolu s duchovními a věřícími se v Podbořanech modlil také za prezidenta České republiky Václava Klause, který tento den oslavil své sedmdesáté narozeniny. *Ústředí*

MODLITBA ZA OBĚTI NACISMU

V sobotu 18. června t. r. sloužil vladyka metropolitní Kryštof svatou liturgii s panychidou v chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice ve Vilémově za všechny oběti nacismu. Tento den v roce 1942 byla zvláštním oddílem SS dobyta pravoslavná katedrála v Praze, ve které se ukrývali českoslovenští vojáci – parašutisté po splnění bojového úkolu. V souvislosti s tím byly zatýkány, mučeny a popraveny stovky pravoslavných Čechů a Moravanů i ostatních občanů, kteří se účastnili domácího odboje proti fašismu. Česká a moravskoslezská pravoslavná eparchie byla nacisty zrušena, její biskup svatý mučedník Gorazd byl popraven spolu s duchovními Václavem Čiklem a ThDr. Vladimírem Petřkem a dalšími pravoslavnými věřícími. Všichni duchovní byli deportováni na nucené práce do Říše, všechny chrámy byly uzavřeny a veškerý pravoslavný movitý majetek byl konfiskován ve prospěch oddílů SS. Podobný osud postihl také československou jurisdikci konstantinopolského patriarchátu, jejíž nejvyšší představitel arcibiskup pražský a celého Československa vladyka Savvatij byl deportován do koncentračního tábora v Dachau.

Vladyka metropolitní připomněl tuto pohnutou historii českého pravoslavní v chrámu, který byl v roce 1942 nacisty uzavřen, duchovní správce odvezen na nucené práce a veškerý movitý inventář zabaven včetně stavebního materiálu na farní budovu. Nakonec vladyka metropolitní připomněl, že dnešního dne 18. června si jeho vážený předchůdce vladyka metropolitní Dorotej připomínal den svého nebeského ochránce. Větná paměť všem mučedníkům za svobodu i našemu milovanému vladykovi Doroteji. *Ústředí*

SVĚČENÍ OLTÁŘE CHRÁMU V CHOMUTOVĚ

V chrámu svatého Ducha v Chomutově byl ve sváteční den 13. června vysvěcen nový oltář, na jehož zhotovení přispěl bratr Viktor Krailo. Svěcení vykonal metropolitní Kryštof spolu s otcí duchovními: mitr. prot. Mgr. Vladimírem Jachňukem, západofešským okružním protopresbyterem, archimandritou ThDr.

Markem (Krupicou), Th.D. z Litoměřic, archimandritou Sergijem (Ivannikovem) z Prahy, igumenem Stefanem z Polska, prot. Mykolou Ončulenikem z České Lipy, prot. Mgr. Evženem Červinským z Ústí nad Labem, jerejem Ivanem P. Hadravou ze Železného Brodu, jer. Mgr. Miroslavem Vachatou z Krupky prot. Mgr. Olegem Machněvem z Klatov, prot. Vladimírem Čejkou z Podbořan, prot. Mykolou Masňukem z Liberce a místním duchovním správcem prot. Mgr. Ernestem Rapsunem, protodiákonem Vasylem Bučukem, metropolitním diakonem Vasiem Čerepkem, ředitelem Nedělní školy sv. Ludmily, diakonem Vitalijem Pipašem, hypodiakonem Mgr. Andrejem Vostrikovem a žalmistou Nikolajem Živucem z Prahy. Po ukončení obřadu svěcení svatého prestolu, jehož hlavní část tvoří ukládání svatých ostatků mučedníků, se konala archierejská svatá liturgie. Hlubokým a obsažným kázáním při ní posloužil otec okružní protopresbyter Mgr. Vladimír Jachňuk. Vladyka metropolitní nakonec požehnal duchovnímu správci otcí Ernestovi ke zbudování nového oltáře v chrámu, který již několik let patří naší místní pravoslavné církvi. Metropolitní protodiakon Vasyľ Bučuk spolu s pěveckým sborem vedeným mátuškou Ksenií (Oksanou) Rapsunovou a bratrem Ing. Františkem Fedorem zapívali „Mnoholetí“. *Ústředí*

KOZÁČKA STANICE SV. TROJICE

Kozácká stanice svaté Trojice oslavila v neděli 12. června 2011 druhé výročí své existence. Stanice je organizována jako občanské sdružení, které se zabývá dějinami kozáctví a jejich nadčasovými ideály. Jednou z aktivit kozácké pražské stanice je dobrovolná pořadatelská služba při bohoslužbách, procesích a průvodech konaných pravoslavnou církví v Praze i na jiných místech v České republice. Na výročním setkání jí za to poděkoval metropolitní Kryštof a požehnal její další Bohu milé činnosti. *Ústředí*

SVATÁ TAJINA KŘTU V ROKYCANECH

Svatou tajinu křtu udělil metropolitní Kryštof třetímu dítěti duchovního správce v Rokycanech otcě Davida Dudáše. Křest se uskutečnil v sobotu 11. června 2011 v chrámu svaté Trojice za hojné účasti místních věřících, ale i četných hostů dokonce i ze Slovenska a Rumunska. Novokřtěnc dostal jméno Gabriel podle archanděla Gabriela, který přesvaté Bohorodici přinesl zvěst o narození Spasitele. Vladyka Kryštof ve své pro-

ZPRÁVY Z EPARCHIE

mluvě po ukončení křestních obřadů zdůraznil, že novokřtěnci se znovu narodili v Duchu a v Pravdě, přešli ze smrti do života a byl postaven na cestu směřující do Božího království. Otec David poděkoval metropolitovi za přijetí pozvání a podělil se s přítomnými o myšlenku, že když je člověku těžko a má nějaké vážné problémy a starosti, má se podívat do dětské tváře, kde vždy uvidí zář patřící čistotě a radosti Boží.

Dokonce lidé nevěřící, když se setkají s dětským smíchem a radostí, často zakouší Boží blízkost a stávají se věřícími. Nakonec šťastný otec se svou rodinou a kmotry pozval všechny do místního sportovního klubu a královsky je pohostil. Zajímavé bylo, že klubu vedl dres Jaromira Jágra, našeho neznámějšího pravoslavného křesťana. Gratulujeme otci Davidovi a pře-

jeme mu, aby na něm a celé jeho rodině spočívalo Boží požehnání.

NEDELNÍ DOTEKY VÍRY
19. 6. 2011 22:05-23:00, ČRO1 RADIOŽURNAL

Pravoslavní u nás dle názoru většiny novinářů nepatří mezi velké a tradiční křesťanské církve. Přesto si ale také novináři Českého rozhlasu uvědomují, že by se mohlo stát, že výsledky březnového sčítání lidu ukážou nárůst pravoslavných věřících. Na otázky, proč a zda se jedná jenom o cizince ze zemi bývalého Sovětského svazu, nebo i o české občany a celou řadu dalších otázek odpovídal ve Výzvěch přítomnosti 19. 6. nejvyšší představitel místní pravoslavné církve vladyka Kryštof, který letos v červnu oslavil také 5 let v jejím čele. Do Výzvěv přítomnosti jej pozval redaktor David Stáhlavský.

NÁVŠTĚVA STARCE ELIÁŠE

Zpovědník moskevského patriarchy starce Eliáš navštívil naši církev ve dnech 3. až 5. června 2011. Svoji duchovní dráhu započal v monastýru svatého Pantelejmona na Svaté hoře Athos a později se podílel na obnově věhlasné Optinské pustiny. Otec Eliáš navštívil u nás několik svých duchovních dětí. V sobotu 4. června sloužil božskou liturgii v chrámu svatých Petra a Pavla v Karlových Varech a večer téhož dne zpovídal v chrámu svatého Jiří na velvyslanectví Ruské federace v Praze. Poslední den své návštěvy se zúčastnil sv. liturgie konané metropolitou Kryštofem a dalšími duchovními v chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice na Olšanech. Po bohoslužbách měl kázání o významu Neděle svatých otců prvního všeobecného sněmu a požehnal věřícím, kteří se jako již tradičně do chrámu nevěřící a velká část jich stála před chrámem. Vladyka metropolita Kryštof poděkoval starci Eliášovi za jeho hluboká slova a požehnání. Daroval mu na památku ikonu svaté mučednice Ludmily a časopis Ikona vydávaný Českým národním fondem kultury, jehož představitel Ing. Igor Střelec přijal též starcovo požehnání. Otec Eliáš se poté pomodlil u hrobu metropolity Doroteje, kterého osobně znal, a přijal pozvání od pražské gruzinské komunity na sváteční oběd. Vladyka metropolita Kryštof využil této příležitosti, aby po otci Eliášovi a jeho doprovodu, otci jerodiakonovi Diodorovi, pozdravoval jeho Svatost patriarchu Kirilla.

Ústředí

5. VÝROČÍ INTRONIZACE METROPOLITY KRYŠTOFA V PRAŽSKÉ KATEDRÁLE

V sobotu 28. května 2011 měl katedrální chrám sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ul. 9a v Praze 2 neveselí svátek. Představený katedrály metropolitní protoprebyter ThDr. Jaroslav Suvarský, Ph.D. v čele zástupu biskupů a duchovních uvítal Jeho Blaženost metropolitu Kryštofa se svatým křížem a květinami v chrámových dveřích.

Chrámový sbor pod vedením PhDr. Maria Christou, Ph.D. zapěl „Jest' pravdě důstojno“ a slavnostní duchovní atmosféra všechny přítomné povznášela k modlitbám. Archierejská svatá liturgie s říkáváním u příležitosti 5. výročí intronizace Jeho Blaženosti metropolity Kryštofa nejvyšším představitelem Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku započala v 9.30 hodin. Spolu s metropolitou sloužili: zástupce konstantinopolského patriarchátu Jeho Vysokopřevýšenost vladyka Gregorios, arcibiskup thýatirský a Velké Británie z Londýna, vladyka Alexandr, biskup dmirovský, za moskevský patriarchát, vladyka Serafim, biskup borzomský, a otec Savlo, který z pozvání Jeho Svatosti patriarchy a papeže Eliáše II. sloužil v Praze pro aruzínskou komunitu, dále vladyka Kyprian, vikář patriarchy rumunského Daniele, metropolita Kyril z Varny za Bulharskou pravoslavnou církev, metropolita kasandrijský Nikodymos z Řeka doprovázený diakonem Timotejem Kuzanem, pocházejícím z vážené duchovní rodiny Kuzanů ze Slovenska, o. archimandrita Justinos za Albánskou pravoslavnou církev, vladyka Abel, arcibiskup lublinský a cholmský, vyslanec Jeho Blaženosti polského metropolity Savy doprovázený ředitelem UER Lublinsko-cholmské eparchie prot. Andrejem Losem, o. archimandrita Zacheus za Pravoslavnou církev Ameriky a Kanady. Východní část naší církve reprezentoval Jeho Převýšenost vladyka komárnský Tichon, vikář přešovské eparchie. Přítomni byli též zástupci diplomatického sboru v Praze, velvyslanci Běloruska pan Vasilij Markovič, Bulharska pan Martin Jovchevski, Kypru pan Phaedon Anastasiou, Rumunska paní Daniela Anda Grigore-Gitman, Ruska pan Sergej Borisovič Kiselev, Srbska paní Maja Mitrovič, Sýrie slečna Nadra Sayaf a Ukrajiny pan Ivan Grytsak, z řeckého velvyslanectví pan Georgios Stilianopoulos. Ekumenickou radu církvi reprezentoval bratr Mgr. Michael Moc, biskup plzeňský CSH. Významnými duchovními oti

byly zastoupené všechny eparchie naší místní církve: pražská metropolita, prot. ThDr. Jaroslav Suvarský, Ph.D., olomoucko-brněnská prot. Mgr. Liborem Račavským, přešovská prot. doc. Alexandrem Capem, CSc. a michalovsko-košická archimandritou Serafinem. Dále se bohoslužeb účastnil též o. tajemník Posvátného synodu prot. prof. ThDr. Milan Gerka, CSc. a mnozí další duchovní z Čech, Moravy, Slezska a Slovenska.

Po sv. liturgii byly vladykovi metropolitovi předány dary a byla přečtena blahopřání od představitelů jednotlivých církví jejich zástupci. Dále vladykovi přišly pozdravné listy od patriarchů alexandrijského, antiochijského a jeruzalémského a od arcibiskupa kyperského a adrienského. Vladykovi také pořaditelským prot. Vladimírem Vorobjevem, rektorem Pravoslavné svatocchonovské humanitární univerzity v Moskvě, kde je

náš metropolita profesorem teologie. Vladyku pozdravil dále vysokopřevýšený arcibiskup Ján zvláštním listem, který přečetl o. Alexandr Cap.

„Vaše Blaženosti, děkuji Vám za pozvání na oslavu organizovanou při příležitosti Vašeho jubilea a 5. výročí Vaší intronizace, které se uskuteční 28. května 2011 v Praze. Je mi velmi líto, ale můj zdravotní stav mi nedovoluje se těchto oslav osobně zúčastnit. V děkonné modlitbě se s Vámi tento den duchovně spojuji.“

ZPRÁVY Z FPARCHII

Při Vám božné Boží požehnání pro Vaši pastýřskou službu Bohu, našemu Božimu věřícímu lidu a též pro Váš osobní život.

Nechť Vás ochraňuje a posiluje Hospodin Bůh, nechť Vám pomůže a Vaše srdce at naplňuje radostí a nadějí. Přesvatá Bohorodice Panna Marie at Vás provází svoji mateřskou ochranou.

Milovaný vладыko, přijměte srdečný pozdrav nejen ode mne, ale i pozdrav všeho věřícího lidu Slovenska. Dar upřímné modlitby za Vás a ujištění o naší úctě.

Z blahopřejného dopisu Jeho Vysokopreosvecenosti arcibiskupa Siméona, přečteného o. Liborem Raclavským, vybíráme:

Vaše Blaženosti,

dávejte, abych jménem svým i jménem celé pravoslavné Moravy Vám blahopřál k pátému výročí Vašeho uvedení na stolec nejvyššího představeného naší autokefální církve. Naše blahopřání je o to srdečnější, že pravoslavná Morava Vás zná, byl jste dvanáct let jejím biskupem. Žijí zde děti, které jste pokřtil, manželské páry, které jste oddal a spousta Vašich duchovních dětí, které jste zpovídá a které se k Vám dodnes utíkají jako ke svému rádcí a duchovnímu otci. Za těch dvanáct let jste velmi rozmanil počet moravských farností, zvýšil počet kněží, založil v Olomouci Duchovní středisko pro dálkové studium Pravoslavné bohoslovecké fakulty v Přesově, pozvedl duchovní život zavedením mnohých pouťí a pravidelných duchovních besed. Nelze opominout vybudování dvou monastýrů: svatého biskupa-mučedníka Gorazda v Hrubé Vrbce, kde dočasně fungovala i nižší bohoslovecká škola, a Zesnutí přisvaté Bohorodice ve Vilémově, prvních středisek mnišského života po obnovení pravoslavi u nás biskupem Gorazdem. Při vilémovském monastýru jste založil Středisko vzájemného setkávání, krásnou, světlou a vzdušnou budovu s 24 hostinskými pokoji, každý s vlastním sociálním zaříze-

ním, s knihovnou, přednáškovým sálem, kuchyní a jídelnou, vlastním parkovištěm a zahrádkou a ikonopisným ateliérem, neboť některým sestřím monastýru jste dal možnost vyškolit se v řeckých školách na ikonografy. Není to daleka vše, co jste na Moravě vykonal. Ceníme si, že se k nám často a rád vracíte a pomáháte v kritických momentech.

S radostí sledujeme, jak se upevňuje autorita naší nejmenší a nejmladší autokefální církve v pravoslavném světě. Na rozdíl od našich starších sesterských církví jsme se uchránili rozkolu a zachovali jednotu. Víme, že za tím vším je spousta Vaší práce vtvářející pečlivé přípravy a moudrosti. Při tom se stačte věnovat i vědecké práci, přednášete a vydal jste řadu knih. Přesto vše si zachováváte svou přirozenou laskavost a skromnost a každého jste ochoten vyslechnout.

Drabý vладыko, přejeme Vám do dalších let mnoho pastýřských úspěchů a neutuchající zápal pro věc Boží, které jste zasvětil svůj život. At Vám dopřeje Pán ještě mnoho let zdraví a elánu a provází Vás svým požehnáním.

Ještě rádi citujeme omluvný a pozdravný dopis Jeho Vysokopreosvecenosti vладыky Juraje, arcibiskupa michalovsko-košického:

Vaše Blaženosti, drabý metropolitó Kryštofe,
Christos voskrese!

Velmi mě mrzí, že mi neodkladné povinnosti neumožňují být s Vámi osobně v tento tak významný den, kdy si celé společenství naší místní církve připomíná pětileté výročí Vaší intronizace na stolec nejvyššího představeného Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku. Nicméně jsem s Vámi spojen alespoň duchovně, prostřednictvím apoštolského aktu lámání Chleba a žehnání Kalicha, ve kterém jsme všichni sjednoceni pevným poutem jedné svatě a všeobecně pravoslavné církve Kristovy.

Přijměte prosím, blažený vладыko, prostřednictvím

ZPRÁVY Z EPARCHIÍ

mého tajemníka otce archimandrity Serafima upřímný pozdrav můj i všech duchovních a věřících naší mučednické michalovsko-košické eparchie spolu s přáním Boží milosti a požehnání do dalších let Vaší nelehké služby prvního hierarchy naší cyrilometodějské církve. Jako výraz vděčnosti nás všech za Vaše úsilí prosím přijměte skromný dar: enkolpion s obrazem Boží Matky, odznak Vaší pastýřské starostlivosti o společenství Církve. EIS FOLLA ETI. DESPOIA!"

Při závěrečném políbení sv. kříže ještě mnoho věřících osobně blahopřálo Jeho Blaženosti a dalo mu květiny či jiné dárky. Celá katedrála zářila radostí. Přidáváme se i my s přáním „Mnohá a blaha létat“.

Ustředí

Z VALNÉ HROMADY PRAVOSLAVNÉ AKADEMIE

Pravoslavná akademie Vilémov o. s. se sešla 10. června 2011 na své valné hromadě v prostorách Gorazdova cyrilometodějského střediska duchovních setkání.

Modlitbou a úvodním slovem ji zahájil její předseda vladyka metropolita Kryštof. Po schválení programu a volby zapisovatele Ing. Taťany Touzomasové představil výroční zprávu ředitel Akademie Mgr. Roman Juriga. Zpráva byla jednohlasně přijata, jakož i zpráva o hospodaření a zpráva revizní komise, se kterou přítomně seznámil její člen duchovní otec Mgr. Josef Libor Kratochvíla.

Po přestávce přítomně seznámil ředitel R. Juriga s aktuální problematikou řádného členství ve sdružení. Přítomní se usnesli, že těm členům, kteří se dva roky po sobě nezúčastnili valné hromady a po dobu tří let se nepodíleli na projektech ani jiných aktivitách akademie a neplatili členské příspěvky, bude pozastaveno členství. Poté se valná hromada zabývala přípravou již tradičních projektů akademie, jako je například každoroční pouť k větrné elektrárně sv. Eliáše 20. července nebo ekologické poradenství pro církev a neziskové organizace či exkurze, přednášky a workshopy pro střední i základní školy a odborná učiliště s názvem „Ochrana klimatu a obnovitelné zdroje energie – energie pro třetí tisíciletí“. Z nově navržených projektů byl všemi přítomnými schválen „Fundraising“ a příprava k otevření komunitního a misijního centra v pronajatých prostorách uprostřed Vilémova, kde též

nově sídlí kancelář akademie.

Dále bude Pravoslavná akademie pořádat konferenci v Den modliteb za stvoření, jež bude letos věnována 25. výročí havárie černobylské jaderné elektrárny a letošní katastrofě podobného zařízení v japonské Fukušimě.

Účastníci valné hromady podpořili též konání konference „O problematice ochrany Božího stvoření“ ve spolupráci s bavorskými křesťany plánované na 16. až 18. září v Gorazdově cyrilometodějském středisku duchovních setkání. Pravoslavná akademie ve Vilémově se bude též podílet na přípravě vnitrostátní konference pro církevní pracovníky a věřící křesťany zabývající se ekologií v České republice, která se připravuje na dny 24. až 26. října 2011 ve středisku Sluňákův v Horce u Olomouce.

V závěru zasedání poděkoval metropolita Kryštof místopředsedovi a řediteli akademie bratru Mgr. Romanu Jurigovi za jeho mimořádnou obětavost při plnění cílů akademie a všem přítomným členům a příznivcům za spolupráci při uskutečňování programů a projektů přijatých valnou hromadou. Vladyka též nakonec všem přítomným požehnal a poručil je do Boží ochrany.

Ustředí

SPOLEČNÉ ZASEDÁNÍ METROPOLITNÍCH RAD

Metropolitní rady českých zemí a Slovenska zasedaly společně 8. až 9. června 2011 v Gorazdově cyrilometodějském středisku duchovních setkání při monastýru Zesnutí přesvaté Bohorodice sv. Vilémově u Litvle. Hlavním tématem byly otázky spojené s přípravou 1150. výročí příchodu svatých věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Moravu. Přítomní členové metropolitních rad v čele s metropolitou Kryštofem, arcibiskupem Simeonem a Jurajem a vikáři biskupy Tichonem a Jáchymem vyhlásili celocírkevní národní pouť do Mikulčic na sobotu 25. května 2013. Na tuto pouť byl pozván Jeho Svatost patriarcha konstanti-

ZPRÁVY Z EPARCHIÍ

nupolský Bartoloměj I. další slovanští pravoslavní patriarchové a představitelé národních a místních pravoslavných církví. Metropolitní rady dále navrhly uspořádat celocírkevní pouť také na Slovensku, a sice následujícího dne v neděli 26. května na Děvin spolu s tematickou expozicí o životě a díle svatých věrozvěstů a jejich žáků. Na podobné téma doporučila dále uspořádat v jubilejním roce konference a vědecká symposia. Ze strany michalovsko-košické eparchie, vedené arcibiskupem Jurajem, vzešla iniciativa uspořádat v první polovině května 2013 pouť také do Soluně, do rodiště svatých věrozvěstů, a umístit na tamějším chrámu jim zasvěceném pamětní desku. Dále podpořila projekt televizního dokumentu společně ve spolupráci s římskokatolickou církví, který připravuje nezávislý tým filmových umělců ve spolu-

práci s Českou televizí. Ve druhé a třetí části zasedání členové metropolitních rad rozhodli požádat Posvátný synod, aby rok 2013 vyhlásil rokem svatých Cyrila a Metoděje. Nakonec se metropolitní rady zabývaly přípravou fádneho místního církevního sněmu, který se má konat v druhé polovině jubilejního roku.

Ústředí

HALZE

V neděli 26. 6. prožila tato malá nová církevní obec na Tachovsku velký duchovní zážitek

Rok po založení zdejší církevní obce sem zavítal vладыka metropolita Kryštof aby posvětil nový přestol a celou kapli v čest Narození sv. Jana Křtitele.

Starosta obce František Čurka vладыku přivítal starým slovanským způsobem – chlebem a solí. Místní duchovní správce, mgr. Eugen Bakoš vладыku uvítal společně s ostatními duchovními před chrámem s prosbou o archijerejské modlitby.

Před svatou liturgií vладыka s duchovními posvětil rekonstruovaný oltář, do kterého vладыka metropolita vložil ostatky sv. mučedníka Evžena, a zvenitř i zvenku celý chrám. Poté zazněla liturgie sv. Jana Zla-

toústého v jazyce českém, kterou vладыka vykonal na novém antiminsu, který vладыka datoval dnem 26. června 2011 (7519 od stvoření světa).

Za svoji záslužnou pastýřskou službu pro rozkvet pravoslavné církve byl duchovní správce o. Eugen vyznamenán právem nošení epigonatia (duchovního meče).

Rovněž starosta obce obdržel vyznamenání - pochvalný diplom za nezištnou pomoc při opravě a ziskání chrámu pro bohoslužebné účely, Julie Bakošová obdržela pochvalný diplom za vedení církevního zpěvu. Také br. Michal Polanský z nedaleké obce Branka dostal pochvalný diplom, podobně jako bohuznámý mecenáš z téže obce, který byl vyznamenán zlatou medailí - řádem Cyrila a Metoděje. Oba za obě-

tavost a nezištnou práci na zvelebení kaple v obci Branka. Nedělní počasí se vydařilo, a tak slavnost mohla pokračovat postním pohostěním v Milířích, které ve svém domku pro vzácné hosty připravila rodina Kopolovičových.

Závěrem nezbyvá nic jiného než všem vyznamenaným a přítomným věřícím i hostům popřát hojnost Božího požehnání, ať všem Hospodin nahradí stonásobně a ochraňuje je na mnohá a blahá léta!

prot. Josef Hauzar, kancléř

DOBROVOLNICTVÍ V CÍRKVÍCH A NÁBOŽENSKÝCH SPOLEČNOSTECH

V rámci Evropského roku dobrovolnictví (ERD) 2011 vznikla 26. 4. 2011 pracovní skupina Dobrovolnictví v církvích a náboženských společnostech.

Dobrovolnictví v církvích a náboženských společnostech se tak stalo 11. oblastí, na které je soustředěna pozornost v rámci ERD v ČR.

Další oblasti dobrovolnictví v rámci ERD 2011 jsou dobrovolnictví ve zdravotnictví, v sociálních službách, v kultuře, ve sportu, v práci s dětmi a mládeží, v ekologii, mezinárodní dobrovolnictví a rozvojová spolupráce, dobrovolnictví při mimořádných událostech, dobrovolnictví firem a komunitní dobrovolnictví.

ERD 2011 byl vyhlášen na základě Rozhodnutí rady EU: „24. 11. 2009 přijala Rada ministrů zodpovědných za kulturu rozhodnutí, jímž se rok 2011 vyhláší Evropským rokem dobrovolných činností na podporu aktivního občanství.“ uvádí web www.dobrovolnik.cz.

Cíle ERD 2011 lze zjednodušeně charakterizovat takto:

- 1) usilovat o to, aby bylo v EU vytvořeno prostředí příznivé pro dobrovolnictví a v nezbytných případech řešit stávající překážky bránící dobrovolným činnostem;
- 2) umožnit organizátorům dobrovolných činností, aby zlepšili jejich kvalitu;
- 3) oceňovat a uznávat dobrovolné činnosti;
- 4) zlepšit povědomí o hodnotě a významu dobrovolnictví.

Detailnější informace o dobrovolnictví v církvích a náboženských společnostech naleznete v Sekci „Dobrovolnictví v církvích a náboženských společnostech“ na webu www.dobrovolnik.cz.
Informace o ERD 2011 naleznete taktéž na www.dobrovolnik.cz. Mezinárodní internetové stránky ERD 2011 jsou: <http://europa.eu/volunteering/>.
Použité zdroje: www.dobrovolnik.cz

ZAHÁJENÍ ČINNOSTI HUSOVY KOMISE

Tisková zpráva ERC.

V pondělí 27. června se v dopoledních hodinách uskutečnila v zasedací místnosti ČBK v Praze Dejvicích tisková konference k zahájení činnosti ekumenické komise pro Husovo jubileum v roce 2015. Znovuoobnovení činnosti ekumenické komise, ve které se sešlo celkem 19 lidí, představitelů církví, zástupců teologických fakult a také historických badatelů, je motivováno blízkým se významným jubileem, 600. výročí upálení mistra Jana Husa, které si nejen v České republice budeme připomínat v r. 2015.

Hus je, dle slov dr. T. Halika, jednoho z účastníků tiskové konference a člena ekumenické komise. Klí-

čovou postavou našich duchovních dějin a komise by se ráda podílela na uvedení jeho osoby v kontextu našeho národní povědomí. V ekumenické komisi tedy nepůjde primárně o badatelskou či historickou práci, ale spíš představení Husova „druhého života“, tedy jako nábožensko-mravní postavy, která jako symbol putuje dějinami.

Další z účastníků tiskové konference biskup F. Radkowský představil nové webové stránky věnované celému projektu, a sice www.jan-hus.eu. Předseda Ekumenické rady církví v ČR a synodní senior ČCE Joel Ruml připomněl, že komise si klade

ZPRÁVY Z EKUMENY

za jeden z cílů také vyvrátit obecnou českou představu o tom, že státní svátek - výročí upálení mistra Jana Husa - je hlavně o tom, mít den volna navíc. Takto je tento den totiž běžně většinou české veřejnosti vnímán. Bratři J. B. Lásek, děkan Husitské teologické fakulty UK, a patriarcha ČCSH T. Butta poté připomněli některé badatelské projekty k osobnosti mistra Jana Husa z minulosti. Všichni účastníci tiskové konference také odpověděli na dotazy přítomných novinářů.

Mgr. Sandra Síná, tisková mluvčí
a vedoucí tajemnice ERC v ČR

NEBOŤ KDE JE TVŮJ POKLAD, TAM BUDE I TVÉ SRDCE (MT 6, 21)

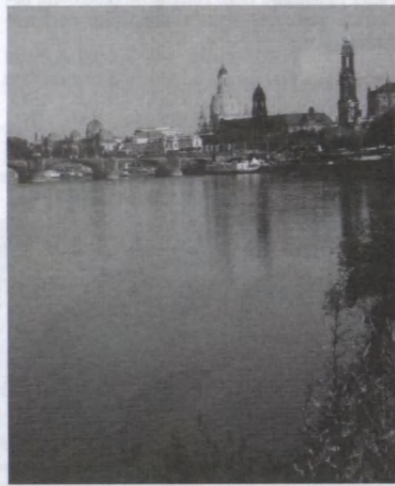
Ve dnech 1. až 5. června probíhaly v Drážďanech církevní dny jejichž hlavním tématem byl výrok z evangelia podle Matouše „Neboť kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce“. Do Drážďan byl z naší

akademie Vilémov zaměřené na prohloubení křesťanské duchovnosti, kvality života a výchovy k šetrnému přístupu v oblasti ochrany Božího stvoření. Svoji přednášku dokumentoval obrazovým materiálem. Po dalších referátech následovala živá diskuse, která pokračovala i po ukončení setkání. Vladykovi Kryštofovi děkovali účastníci

církve pozván na tuto událost Jeho Blaženost metropolitou Kryštof a ředitel Pravoslavné akademie Vilémov o. s., bratr Mgr. Roman Juriga, aby se zúčastnili setkání v chrámu Tri králů v drážďanském Novém městě věnovaného 25. výročí černobylské katastrofy. Vladyka Kryštof ve svém hlavním referátu hovořil o významu ikony zvané Černobylský Spasitel. Dále v této souvislosti připomněl sílu modlitby pravoslavných duchovních a věřících, kterým tato hluboká víra pomohla přežít hrůznou událost připomínající apokalyptická proroctví. Jako naději do budoucna popsal blahodárné působení pravoslavné askeze v problematice energetických úspor. Bratr Roman Juriga v další části setkání prezentoval programy Pravoslavné

z evangelických kruhů za jeho vysvětlení pravoslavného přístupu k otázkám křesťanské askeze. Účast našich představitelů na Církevních dnech v Drážďanech přispěla k rozšíření vědomí o pravoslavné duchovnosti a životní praxi mezi jinoslavnými křesťany.

Ústředí

POZVÁNÍ

Pravoslavná církevní obec Česká Lípa

POZVÁNKA

Důstojní otčové, milí bratři a sestry s počtením Jeho Blaženosti Krystofa, arcibiskupa pražského, metropolitě českých zemí a Slovenska, si Vás dovolují pozvat na slavnostní archierejskou svatou liturgii u příležitosti přestolního svátku a 10. výročí posvěcení chrámu sv. vmuč. a léčitele Pantelejmona, která se uskuteční 9. srpna 2011 v chrámu sv. Pantelejmona ve Stráži pod Ralskem.

Uvítání Jeho Blaženosti bude v 9.30 hodin. Zveme všechny lidi dobré vůle. S bratrským pozdravem mironoforní protojerej Mykola Ončulenko, duchovní správce obce.

P. S.: Duchovní si vezmou červená roucha.
Viz: www.pravoslavci.cz

VÍKENDOVÉ SETKÁNÍ BRATRSTVA

PRAVOSLAVNÉ MLÁDEŽE

VE FRANTIŠKOVÝCH

LÁZNÍCH

Ve dnech 26.-28. 8. 2011 proběhne ve Františkových Lázních setkání Bratrstva pravoslavné mládeže. Účastníci se seznámí s přírodními krásami Františkolázeňska, navštíví farmu otce Romana Mastika v Aši, kde ochutnají domácí sýry a budou svědky drezúry hospodářské zvěře, na programu je též návštěva monastýrského skitu Proměnění Páně v Těšově. V chrámu sv. Olgy ve Františkových Lázních, který je nejstarším pravoslavným chrámem na našem území, se bude sloužit sobotní večerní a nedělní liturgie. Zájemci o účast se mohou přihlásit u koordinátorů o. Vít Metoděje Kouta a Martina Létala.

Kontakt: vit.kout@seznam.cz
letal@seznam.cz

Pravoslavná akademie Vilémov zve všechny zájemce o problematiku ochrany životního prostředí na již XI. ročník

DNE MODLITEB ZA ZÁCHRANU BOŽÍHO STVOŘENÍ, letos na téma:

JADERNÁ ENERGETIKA PO ČERNOBYLI A FUKUŠIMĚ

ve čtvrtek 1. září 2011 od 17.00 hod.
v prostorách Gorazdova cyrilometodějského střediska a monastýru ve Vilémově.

Kromě modlitby za záchranu Božeho stvoření a modlitby za oběti černobylské havárie je součástí programu několik přednášek k danému tématu. Účast přislíbili Ing. Dalibor Stráský, bývalý operátor Iemelina a současný hornorakouský pověřenec pro zastavení provozu jaderných elektráren, příspěvek pojednávající o méně známých etických a ekonomických otázkách v souvislosti s jadernou energií přednese ředitel akademie Mgr. Roman Jurigó, o. Mgr. RNDr. Petr Novák promluví o radioaktivních materiálech nacházejících se v přírodě a rizicích jejich těžby.

S dalšími přednášejícími se jedná. Tak jako v předchozích ročnících i letos se očekává bohatá diskuse k tématu.

Více informací: orthodoxa@quick.cz, 585 349 005, www.orthodoxa.cz Ubytování - monastýr: 608 926 056

PROGRAM METROPOLITY

PŘEHLED BOHOSLUŽEB METROPOLITY KRYŠTOFA V MĚSÍCI SRPNU 2011

VLADYKA S POMOCÍ BOŽÍ HODLÁ:

NEDELE 7. SRPNA
v 10⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu Zesnutí pře-
svaté Bohorodice na Olšanech v Praze 3

PONDĚLÍ 8. SRPNA
v 10⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v monastýru sv. Miku-
láše v Mukaceve

ÚTERY 9. SRPNA
v 10⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu sv. Pantelej-
mona ve Stráži pod Ralskem

NEDELE 14. SRPNA
v 10⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu Proměnění
Páně v Liberci

PONDĚLÍ 15. SRPNA
v 09⁰⁰ hod. spolusloužit s arcibiskupem Finské autonomní pravo-
slavné církve Lvem archijerejskou sv. liturgií v monas-
týrském chrámu Zesnutí přešváté Bohorodice ve Vilé-
mově u Litvle s účastí poutníků z Finska

PÁTEK 19. SRPNA
v 10⁰⁰ hod. v den svátku Proměnění Páně sloužit archijerejskou
sv. liturgií v monastýrské kapli skitu Proměnění Páně
v Těšově

NEDELE 21. SRPNA
v 09:30hod. sloužit spolu s arcibiskupem autonomní Finské pravo-
slavné církve Lvem archijerejskou sv. liturgií v katedrá-
ním chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ul. 9a
v Praze 2

PONDĚLÍ 22. SRPNA
v 08⁰⁰ hod. sloužit sv. liturgií v chrámu sv. archanděla Michaela
v Kinského sadech v Praze 5

NEDELE 28. SRPNA
v 10⁰⁰ hod. v den chrámového svátku sloužit archijerejskou
sv. liturgií v chrámu Zesnutí přešváté Bohorodice
na Olšanech v Praze 3

PONDĚLÍ 29. SRPNA
v 08⁰⁰ hod. sloužit sv. liturgií v chrámu sv. archanděla Michaela
v Kinského sadech v Praze 5

Služení oltáře chrámu v Hažči

TEST PRO PRAVOSLAVNÉ DĚTI:

1. Křesťanství má svůj původ:

- a) v Římě
- b) v Jeruzalémě
- c) v Americe
- d) v Libanonu

2. Hlavou církve je:

- a) ekumenický patriarcha
- b) tibetský dalajláma
- c) Pán Ježíš Kristus
- d) římský papež

3. Církev byla založena:

- a) při seslání svatého Ducha na apoštoly na den Letnic
- b) při příchodu svatých Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu
- c) při objevení Ameriky
- d) při zesnutí Panny Marie

4. Pravoslavní křesťané pevně věří:

- a) ve velikonoční vajíčka
- b) v ruského cara
- c) ve věčný život a zmrtnýchvstání
- d) v neposkvrněné početí Panny Marie

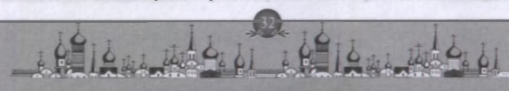
5. Modlitba Páně začíná slovy:

- a) Zdrávas Maria...
- b) Pane Ježíši Kriste, Synu Boží...
- c) Otče náš, jenž jsi na nebesích...
- d) Svatý Václave...

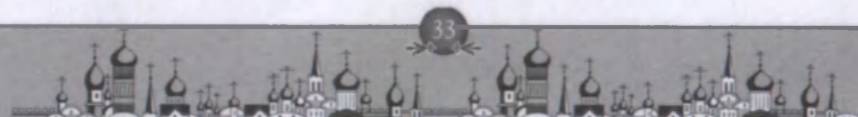
Společně odpovídejte: 1.8. 2c. 3a. 4c. 5c

SVATÝ PROROK ELIÁŠ

Milé děti, v létě si připomínáme svatého proroka Eliáše, který v době starého zákona bránil víru v jediného pravého Boha. Sv. Prorok se napřed 40 dnů na poušti modlitbou připravoval na svoje působení. Tam jej z Boží milosti sytil havran, který mu přinášel potravu. Eliáš pak zázračně vrátil život synovi serpetské ženy, kterou také zachránil před smrtí hladem v důsledku dlouho-trvajícího sucha. Když pak Eliáš prorokoval proti 450 kněžím falešného boha Baala, kterým se vysmál, dosáhl, že jeho oběť byla Bohem Hospodinem přijata a oběť modloslužebníků nebyla. Eliáš se tak zasloužil o to, že se Izrael vrátil k víře v jediného pravého Boha Hospodina. Svatý prorok Eliáš byl pak tajemným způsobem vzat na nebesa, aniž zemřel. Obrázek sv. Eliáše na poušti s havranem si můžete vybarvit podle reprodukce ikony na 2. str. obálky.

PRO NEJMENŠÍ ČTENÁŘE

HLAS PRAVOSLAVÍ

Děkujeme všem čtenářům, kteří podpořili vydávání našeho časopisu modlitbou a finančním darem. Děkujeme také všem přispěvatelům, kteří nám do redakce Hlasu pravosláví zaslali svoje příspěvky, zprávy a názory. Děkujeme také všem těm, kdo podpořili finančně nebo zasláním příspěvků chod internetového portálu www.hlaspravoslavi.cz.

Dovolujeme si touto cestou vyzvat všechny naše objednatelé a předplatitele, aby si časopis Hlas pravosláví objednali a předplatili také na rok 2011. Všichni ostatní, kdo si Hlas pravosláví kupují v chrámech nebo na jiných místech, vyzýváme, aby se předplatili na rok 2011 stali.

Kromě předplatitelů a odběratelů velmi vítáme finanční dary, které nám umožní časopis vydávat a distribuovat pravidelně a umožní nám průběžně zachovat a časem zlepšovat jeho kvalitu.

Účet Hlasu pravosláví:
RAIFFEISENBANK, A.S.
5011103614/5500

Pro převod ze zahraničí:
IBAN CZ28550000005011103614

**ZA VŠECHNY VAŠE PŘÍSPĚVKY
I DARY VÁM DĚKUJEME**

**OBJEDNEJTE SI HLAS PRAVOSLAVÍ
NA CELÝ ROK**

Objednat Hlas pravosláví na celý rok si však můžete nejenom na přelomu roku, ale kdykoliv za: 288 Kč + 86 Kč poštovné = celkem 374 Kč

Distribuce a objednávky:
Dupress, Podolská 110, 147 00 Praha 4
dupress@seznam.cz
tel.: 241 433 396
mobil: 721 407 486

Vydává Pravoslavná církev v českých zemích s pozehnutím Křesťofa, arcibiskupa pražského a metropolitů českých zemí a Slovenska

Číslo 07/2011 ročník LXVI

Šárecká 38, 160 00 Praha 6 - Dejvice
P. O. BOX 655, CZ-111 21 Praha 1

Registrace
MK ČR E 248

Odpovědný redaktor
Mgr. Roman Juriga, romanjuriga@centrum.cz, orthodoxa@quick.cz
tel. 77 63 94 637

Editoři
J. V. arcibiskup olomoucko-brněnský Simeon
Jerej David Dudáš

Redakce
Osvěta a pravoslavná duchovnost:
ThDr. Jakub Jiří Jukl, Mgr. Eva Šuvarská, Jerej Mgr. Jan Týmal
Pravoslavná mládež: Ivo Vrobel

Správce portálu hlaspravoslavi.cz
Dalibor Jan Kočí, e-mail: redaktor@hlaspravoslavi.cz,
www.hlaspravoslavi.cz

Jazyková úprava
PhDr. Marta Koutová

Grafika
Zuzana Pepeklová, Virtue, s.r.o., www.virtue.sk

Adresa pro zaslání příspěvků:
Roman Juriga, Vilémov 70, 783 23 Vilémov u Litvle
romanjuriga@centrum.cz, orthodoxa@quick.cz, Fax: 585349005

Redakce si vyhrazuje právo na případné úpravy či krácení zaslanych příspěvků. Redakce nepřijímá rukopisy fotografie a kresby se nevrací. Autorské články, překlady a fotografie jsou darem církvi a autoři si ne-nárokuje autorský honorář ve smyslu Autorského zákona. Ověřené materiály nelze rozšiřovat bez souhlasu redakce nebo autora.

Foto na 1. straně obálky: Svěcení olšatic chrámu v Chomutově, 13. června 2011

MÍSTA HODNÁ PAMĚTI – KOSTOLEC U OBCE DUCOVÉ

Název Kostolec nad obcí Ducové (u Piešťan) náleží výběžku Považského Inovce s výškou 240 m. n. m. Jedná se o místo s nádherným výhledem. Díky výhodnému postavení, jež spojovalo severní a jižní větev tzv. lantarové strzky a také dávné cesty protínající Pováží z východu na západ, byl ostroh osídlen již v pravěku. Některé archeologické nálezy z Kostolce odkazují ke starší době kamenné, další k době bronzové a ještě další k době římské na přelomu 2. a 3. stol. n. l. Mimořádnou roli měl však Kostolec ve velkomoravském období (9. a zač. 10. stol.), kdy zde vzniklo opevněné hradiště s obytnou zástavbou a křesťanským chrámem, který byl zřejmě ve vlastnictví velmože. Hradiště tehdy také střežilo cestu spojující západní a východní část Velkomoravské říše a u chrámu byli pohřbíváni příslušníci vyšších vrstev společnosti. Na středisko se vázali četné zemědělské a řemeslné osady v širokém okolí. Kostolec také proto patří mezi nejvýznamnější památky na období Velké Moravy na Slovensku. Po zániku hradiště ve 2. pol. 10. stol. místo až do 14. stol. nadále sloužilo jako hřbitov a příležitostně bylo - ještě později - kvůli výhodné poloze využíváno k vojenským účelům. Nachází se zde částečně zrekonstruované velkomoravské palisádové opevnění, základy původní předrománské rotundy a také základy několika hospodářských staveb. Prázdninovou návštěvu místa lze jednoznačně doporučit každému, kdo se zajímá o historii a rád se pokochá krásnými výhledy do krajiny.

SVĚCENÍ OLTÁŘE CHRÁMU V CHOMUTOVĚ, 13. ČERVNA 2011

